

(w stosunku do 5 osób) oraz kontaktowała się z osobami doznającymi przemocy domowej i osobami stosującymi przemoc (po 15 osób).

Obok Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych istotną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy domowej na terenie gminy odgrywają: 2 Punkty konsultacyjno-motywacyjne w Lubieniu Kujawskim i Kłódce, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubieniu Kujawskim i działający przy nim Zespół Interdyscyplinarny, Posterunek Policji w Lubieniu Kujawskim, we Włocławku – Poradnia Terapii Uzależnień w Miejskim Zespole Opieki Zdrowotnej sp. z o.o., Centrum Medyczne Multimed Tadeusz Jucyj Spółka Jawna, Samodzielny Publiczny Zespół Przychodni Specjalistycznych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Komenda Miejska Policji, Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi i Jaksicach, a także Lubieńskie Stowarzyszenie Trzeźwości „Barka”.

Dane szczegółowe na temat podmiotów mogących wspierać mieszkańców gminy z problemami uzależnień i przemocy domowej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 18. Podmioty mogące wspierać mieszkańców gminy z problemami uzależnień i przemocy domowej

nazwa podmiotu	adres podmiotu
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubieniu Kujawskim	ul. Wojska Polskiego 29, 87-840 Lubień Kujawski
Punkt Konsultacyjno-motywacyjny w Lubieniu Kujawskim	ul. 1 Maja 44, 87-840 Lubień Kujawski
Punkt Konsultacyjno-motywacyjny w Kłóbce	Kłóbka 10, 87-840 Lubień Kujawski
Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubieniu Kujawskim	ul. 1 Maja 44, 87-840 Lubień Kujawski
Zespół Interdyscyplinarny w Lubieniu Kujawskim	ul. 1 Maja 44, 87-840 Lubień Kujawski
Grupa AA w Lubieniu Kujawskim	87-840 Lubień Kujawski
Miejski Zespół Opieki Zdrowotnej sp. z o.o. we Włocławku – Poradnia Terapii Uzależnień	ul. Kaliska 104a, 87-800 Włocławek
Centrum Medyczne Multimed Tadeusz Jucyj Spółka Jawna we Włocławku	ul. Piekarska 5, 87-800 Włocławek
Samodzielny Publiczny Zespół Przychodni Specjalistycznych we Włocławku	ul. Stodólna 70, 87-800 Włocławek
Posterunek Policji w Lubieniu Kujawskim	ul. Szkolna 44, 87-840 Lubień Kujawski
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku	ul. Stodólna 68, 87-800 Włocławek
Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi	ul. Przemysłowa 6, 89-500 Tuchola

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Jaksicach
Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży w Skępem

Posterunek Policji w Lubieniu Kujawskim

Komenda Miejska Policji we Włocławku

Lubieńskie Stowarzyszenie Trzeźwości „Barka”

ul. Sportowa 4, 88-181 Jaksice

ul. Wymyślińska 2, 87-630 Skępe

ul. Szkolna 44,
87-840 Lubień Kujawski

ul. Okrężna 25, 87-800 Włocławek

ul. Żwirki i Wigury 3,
87-840 Lubień Kujawski

Źródło danych: Urząd Miejski w Lubieniu Kujawskim.

W latach 2020-2023 Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubieniu Kujawskim objął wsparciem z powodu alkoholizmu odpowiednio 1, 1, 2 i 3 rodziny liczące odpowiednio 1, 1, 2 i 4 osoby. Jednocześnie OPS nie świadczył pomocy z powodu przemocy w rodzinie (domowej) i narkomanii. Ośrodek był również odpowiedzialny za obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubieniu Kujawskim. W 2023 r. objął on procedurą „Niebieskie Karty” 12 osób, powołując do każdej grupę diagnostyczno-pomocową, które odbyły łącznie 23 posiedzenia.

W 2023 r., w ramach Punktów Konsultacyjno-motywacyjnych w Lubieniu Kujawskim i Kłóbce przeprowadzono 56 konsultacji indywidualnych dla osób z dotkniętych chorobą alkoholową, 8 konsultacji indywidualnych dla członków rodzin osób z problemem alkoholowym, 2 konsultacje indywidualne dla osób, nad którymi znęcano się moralnie i doznających przemocy, podjęto kontakt z 11 osobami utrzymującymi abstynencję i z 4 osobami po ukończeniu terapii z co najmniej trzyletnią abstynencją, 2 osoby korzystało z terapii otwartej, a 1 osobę skierowano na terapię zamkniętą oraz udzielono wsparcia 3 osobom niepijącym, które były po terapii.

Działalność profilaktyczna z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej w gminie prowadzona jest głównie w funkcjonujących na jej terenie placówkach oświatowych obejmuje m.in. organizowanie i realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych (np. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Postaw na Rodzinę”), spektakli i konkursów profilaktycznych oraz dofinansowanie wycieczki zimowej i letniego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii.

7. EDUKACJA I WYCHOWANIE, OPIEKA NAD DZIEĆMI DO LAT 3.

Gmina Lubień Kujawski posiada bazę oświatową, składającą się z przedszkola, 4 szkół podstawowych i 3 działających przy nich oddziałów przedszkolnych.

W roku szkolnym 2022/2023 do szkół podstawowych uczęszczało 478 uczniów, a do przedszkola i oddziałów przedszkolnych łącznie 221 dzieci. W 2022 r. w przedszkolach zatrudnionych było 20 nauczycieli, a w szkołach podstawowych 123 nauczycieli.

Dane szczegółowe na temat działających w gminie placówek oświatowych przedstawia poniższa tabela

Tabela 19. Placówki oświatowe w gminie

nazwa placówki	adres placówki
Zespół Placówek Oświatowych w Lubieniu Kujawskim	
Szkoła Podstawowa im. hm Janka w tym: Bytnara „Rudego” Przedszkole Samorządowe”	ul. Szkolna 15, 87-840 Lubień Kujawski
Szkoła Podstawowa im. Fryderyka Chopina w Kłóbce w tym: Oddział przedszkolny	Kłóbka 9, 87-840 Lubień Kujawski
Szkoła Podstawowa im. st.sierż. Mieczysława Majchrzaka w Kaliskach w tym: Oddział przedszkolny	Gole 33, 87-840 Lubień Kujawski
Szkoła Podstawowa w Kanibrodzie w tym: Oddział przedszkolny	Kanibród 27, 87-840 Lubień Kujawski

Źródło danych: Urząd Miejski w Lubieniu Kujawskim.

Na terenie gminy funkcjonuje także placówka świadcząca opiekę nad dziećmi do lat 3. Jest to Żłobek Samorządowy „Dworkowe Skrzaty”(ul. 1 Maja 44 A, 87-840 Lubień Kujawski). W placówce 8 opiekunów sprawuje opiekę nad 30 najmłodszymi dziećmi.

Warto dodać, że według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w latach 2020-2023 liczba dzieci w wieku do lat 3. zmniejszała się w gminie z roku na rok (198 w 2020 r., 174 w 2021 r., 155 w 2022 r., 137 w 2023 r.).

8. KULTURA, SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA

Działalność kulturalną w gminie prowadzi Centrum Kultury oraz Biblioteka Publiczna w Lubieniu Kujawskim. Do zadań Centrum należy: edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę, gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona i udostępnienie dóbr kultury, tworzenie warunków do aktywnego spędzania czasu wolnego w formach działalności pozaszkolnej, organizowanie aktywnego wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży, tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania wiedzą i sztuką, tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, a także rękodzieła ludowego i artystycznego, rozpoznawanie, rozbudzenie i zaspokojenie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych, kształtowanie nawyków środowiska lokalnego do aktywnego współtworzenia i odbioru różnorodnych form spędzania czasu wolnego, współpraca z domami i ośrodkami kultury w zakresie działalności kulturalno-wychowawczej, współdziałanie z instytucjami, organizacjami społecznymi oraz towarzystwami kulturalnymi w realizacji zadań w dziedzinie rozwijania społecznego uczestnictwa w kulturze, współdziałanie z instytucjami oświatowymi i artystycznymi w zakresie edukacji artystycznej dzieci i młodzieży, kształtowanie postaw dzieci i młodzieży w duchu tolerancji, otwartości i współpracy oraz zrozumienia dla innych kultur i religii. Centrum organizuje i współorganizuje wydarzenia rozrywkowe, turystyczne, artystyczne, edukacyjne i rekreacyjne, prowadzi różnorodne formy edukacji kulturalnej poprzez zajęcia stałe – naukę gry na instrumentach, zajęcia plastyczne, komputerowe, gimnastyczne i taneczne. Pod auspicjami CK działa także śpiewaczy Zespół seniorów „Harmonia”.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w 2023 r. Ośrodek Kultury zorganizował 16 imprez kulturalnych, w których wzięło udział 3.280 osób.

Biblioteka Publiczna w Lubieniu Kujawskim jest nowoczesnym centrum kultury i edukacji, pielęgnuje tradycje kulturowe, gromadzi i dokumentuje wiedzę o gminie i regionie. Misją placówki jest promowanie placówki jako nowoczesnego ośrodka informacji, edukacji oraz aktywności kulturalnej i lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem integracji społecznej. Do jej głównych zadań należą: upowszechnianie wiedzy i kultury wśród wszystkich mieszkańców gminy, gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie zakupionych nowości książkowych, popularyzacja książki i czytelnictwa w środowisku lokalnym. Biblioteka organizuje lekcje biblioteczne, konkursy, spotkania autorskie, imprezy okolicznościowe.

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że w 2023 r. księgozbiór Biblioteki liczył 21.357 woluminów, liczba czytelników wyniosła 565, a liczba wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz 12.159 woluminów. Placówka umożliwiała czytelnikom korzystanie z komputerów z dostępem do sieci Internet; w 2023 r. na jej wyposażeniu było 8 komputerów, z czego 6 dostępnych dla czytelników. Poniższa tabela zawiera wykaz placówek kulturalnych funkcjonujących w gminie.

Tabela 20. Placówki kulturalne w gminie

nazwa placówki	adres placówki
Centrum Kultury w Lubieniu Kujawskim	ul. Wojska Polskiego 22, 87-840 Lubień Kujawski
Biblioteka Publiczna w Lubieniu Kujawskim	ul. Wojska Polskiego 18, 87-840 Lubień Kujawski
Filia w Kłóbce	Kłóbka, 87-840 Lubień Kujawski
w tym: Filia w Kaliskach	Kaliska, 87-840 Lubień Kujawski
Filia w Bilnie	Bilno, 87-840 Lubień Kujawski

Źródło danych: Urząd Miejski w Lubieniu Kujawskim.

Do najważniejszych imprez o charakterze kulturalno-rozrywkowym w gminie należą: Dożynki Gminne, Festyn Powitanie Lata i uroczyste obchody Dnia Kobiet.

Upowszechnianiu kultury fizycznej, sportu i rekreacji w gminie służy dostępna na jej terenie infrastruktura sportowo-rekreacyjna. Składają się na nią m.in.: sale gimnastyczne i boiska sportowe, kąpielisko miejskie, tereny rekreacyjne. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 21. Obiekty sportowo-rekreacyjne w gminie

nazwa obiektu	adres obiektu
Sala gimnastyczna przy Zespole Placówek Oświatowych w Lubieniu Kujawskim	ul. Szkolna 15, 87-840 Lubień Kujawski
Sala gimnastyczna przy Szkole Podstawowej w Kłóbce	Kłóbka 9, 87-840 Lubień Kujawski
Plac do ćwiczeń street workout w Kaliskach	Kaliska, ul. Przemysłowa, 87-840 Lubień Kujawski
Otwarta strefa aktywności (OSA) w Lubieniu Kujawskim	ul. Kościuszki i ul. 1 Maja, 87-840 Lubień Kujawski
Otwarta strefa aktywności (OSA) w Kaliskach	Kaliska, 87-840 Lubień Kujawski
Kąpielisko Miejskie w Stępce	Stępka, 87-840 Lubień Kujawski
Zespół Boisk Sportowych w Zespole Placówek Oświatowych w Lubieniu Kujawskim	ul. Szkolna 15, 87-840 Lubień Kujawski
Kujawsko-Dobrzyński Park Etnograficzny w Kłóbce	Kłóbka, 87-840 Lubień Kujawski

Źródło danych: Urząd Miejski w Lubieniu Kujawskim.

Do najważniejszych przedsięwzięć sportowo-rekreacyjnych w gminie należą: rajd rowerowy organizowany cyklicznie w okresie wakacyjnym dla miłośników rowerów na terenie gminy Lubień Kujawski, w którym bierze udział ok. 200 rowerzystów, a także organizowany przez Klub Sportowy „Lubienianka” turniej piłki ręcznej dla drużyn z terenu powiatów włocławskiego i radziejowskiego w okresie majówki.

Gmina Lubień Kujawski posiada zasoby przyrodnicze i kulturowe pozwalające na rozwój na jej terenie różnych form wypoczynku i rekreacji. Największą atrakcją gminy jest pięknie położone jezioro lubieńskie z dużą plażą i pomostem, w okresie wakacyjnym kąpielisko strzeżone przez ratowników WOPR, a także skansen, czyli Kujawsko-Dobrzyński Park Etnograficzny w Kłóbce. Przez gminę przebiega zielony szlak pieszy z Lubienia Kujawskiego do Wiktorowa nazywany „Etnograficznym”.

9. EKONOMIA SPOŁECZNA I SOLIDARNA

Ekonomia społeczna i solidarna to sfera będąca przejawem społeczeństwa obywatelskiego, w której działalność ekonomiczna i pożytku publicznego służy realizacji celów społecznych. Należą do nich: zatrudnianie i reintegracja osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i zagrożonych wykluczeniem społecznym (w szczególności osób z niepełnosprawnością, bezrobotnych oraz seniorów), wspieranie podmiotowości i samodzielności tych osób oraz odbudowa ich zdolności do pełniejszego uczestniczenia w życiu społecznym i zawodowym, a także działalność na rzecz rozwoju lokalnego.

Cele ekonomii społecznej i solidarnej realizowane są przez podmioty ekonomii społecznej, do których zalicza się:

- przedsiębiorstwa społeczne (np. spółdzielnie socjalne), które zatrudniają osoby zagrożone wykluczeniem społecznym;
- jednostki reintegracyjne (m.in. zakłady aktywności zawodowej, warsztaty terapii zajęciowej czy centra integracji społecznej, których głównym celem jest ponowna integracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym);
- podmioty działające w sferze pożytku publicznego – organizacje pozarządowe oraz podmioty sfery gospodarczej utworzone w związku z realizacją celu społecznego – spółki non-profit i spółdzielnie, których celem jest zatrudnienie np. inwalidów i niewidomych.

W gminie Lubień Kujawski funkcjonuje kilkanaście podmiotów ekonomii społecznej, z którymi samorząd gminy podejmuje wspólne działania na podstawie uchwalanego corocznie programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Jego celem jest budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy gminą a organizacjami. W szczególności chodzi o kształtowanie lokalnego społeczeństwa obywatelskiego i rozwój więzi lokalnych oraz poczucia przynależności mieszkańców, promocję postaw obywatelskich i prospołecznych, przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu, prowadzenie nowatorskich i efektywnych działań na rzecz gminy, wykorzystanie potencjału organizacji do jak najlepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców.

Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat działających w gminie podmiotów ekonomii społecznej. Uwzględniają one m.in. informacje na temat obszarów i odbiorców ich działań, które określają ich zdolności do realizacji usług społecznych, w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1-14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Tabela 22. Podmioty ekonomii społecznej w gminie

nazwa i adres podmiotu	obszary działań	odbiorcy działań
Lubieńskie Stowarzyszenie Trzeźwości „Barka” ul. Żwirki i Wigury 3, 87-840 Lubień Kujawski	ochrona zdrowia	osoby uzależnione od alkoholu
Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń 2023” w Lubieniu Kujawskim ul.1 Maja 44, 87-840 Lubień Kujawski	pomoc społeczna; ochrona zdrowia; edukacja, wychowanie	dzieci i młodzież, rodziny
Fundacja Akademia Pszczelarstwa i Zrównoważonego Rozwoju ul. Wojska Polskiego 29A, 87-840 Lubień Kujawski	ekologia, sprawy pracownicze, zawodowe, nauka, technika	wszyscy zainteresowani
Stowarzyszenie „Z Drugiej Strony” Kaczawka 29, 87-840 Lubień Kujawski	rozwój lokalny	społeczność lokalna
Towarzystwo Miłośników Kłóbki Imienia Marii Wodzińskiej Orpiszewskiej Kłóbka 8A, 87-840 Lubień Kujawski	kultura, sztuka, tradycja	społeczność lokalna
Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Koło w Lubieniu Kujawskim 87-840 Lubień Kujawski	kultura, sztuka, tradycja, sport, turystyka, rekreacja, hobby; usługi socjalne, pomoc społeczna	osoby starsze, kombatanci, dorośli z niepełnosprawnością,

Klub Karate Tradycyjnego Zanshin ul. Wojska Polskiego 22, 87-840 Lubień Kujawski	sport, turystyka, rekreacja, hobby	wszyscy zainteresowani
Klub Sportowy „Lubienianka” w Lubieniu Kujawskim ul. Szkolna 15, 87-840 Lubień Kujawski	sport, turystyka, rekreacja, hobby	wszyscy zainteresowani
Akademia Piłkarska „Młody Lubień” ul. Szkolna 42, 87-840 Lubień Kujawski	sport, turystyka, rekreacja, hobby	dzieci i młodzież
Uczniowski Klub Sportowy „Lubienianka” przy Zespole Placówek Oświatowych w Lubieniu Kujawskim ul. Szkolna 15, 87-840 Lubień Kujawski	sport, turystyka, rekreacja, hobby	dzieci i młodzież
Uczniowski Klub Sportowy „Start” przy Szkole Podstawowej w Kłóbce Kłóbka 9, 87-840 Lubień Kujawski	sport, turystyka, rekreacja, hobby	dzieci i młodzież
Miejsko-Gminny Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Lubieniu Kujawskim ul. Wojska Polskiego 29, 87-840 Lubień Kujawski	ratownictwo, bezpieczeństwo	społeczność lokalna
Ochotnicza Straż Pożarna w Lubieniu Kujawskim ul. Wojska Polskiego 20, 87-840 Lubień Kujawski	ratownictwo, bezpieczeństwo	społeczność lokalna
Ochotnicza Straż Pożarna w Kłóbce Kłóbka 18A, 87-840 Lubień Kujawski	ratownictwo, bezpieczeństwo	społeczność lokalna
Ochotnicza Straż Pożarna w Bilnie Bilno 9A, 87-840 Lubień Kujawski	ratownictwo, bezpieczeństwo	społeczność lokalna
Koło Gospodyń Wiejskich „Gliznowianki” w Gliznowie Gliznowo, 87-840 Lubień Kujawski	rozwój lokalny, kultura, sztuka, tradycja	społeczność lokalna, kobiety
Koło Gospodyń Wiejskich w Krzewiu Krzewie, 87-840 Lubień Kujawski	rozwój lokalny, kultura, sztuka, tradycja	społeczność lokalna, kobiety

Źródło danych: bazy ngo.pl. Urząd Miejski w Lubieniu Kujawskim.

Na rok 2024 Gmina Lubień Kujawski zaplanowała zlecenie w trybach, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie dotyczących: pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób, ochrony i promocji zdrowia oraz likwidacji barier architektonicznych, działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka, przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,

turystyki i krajoznawstwa, promocji i organizacji wolontariatu, wspierania osób starszych i organizacji działających na rzecz aktywności społecznej i kulturowej osób w wieku emerytalnym oraz wspierania działań patriotycznych.

10. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Przestępczość jest dynamicznym, podlegającym rozwojowi zjawiskiem społecznym, które stanowi zagrożenie dla obowiązującego porządku prawnego. W zależności od swej intensywności i częstotliwości wpływa na formowanie się postaw i zachowań ludności oraz odciska piętno na jej funkcjonowaniu.

Zapobieganie przestępczości wymaga zastosowania rozwiązań kompleksowych, zakładających wspólne zaangażowanie instytucji i organizacji państwowych, samorządowych i społecznych, przedstawicieli społeczności lokalnych oraz środków masowego przekazu. Ważną rolę w zakresie inicjowania i organizowania tej działalności odgrywa policja.

Nad bezpieczeństwem mieszkańców gminy Lubień Kujawski czuwa Komenda Miejska Policji we Włocławku (ul. Okrężna 25, 87-800 Włocławek), a bezpośrednio czynności policyjne wykonują funkcjonariusze Posterunku Policji w Lubieniu Kujawskim (ul. Szkolna 44, 87-840 Lubień Kujawski).

Według danych Posterunku Policji w Lubieniu Kujawskim, w latach 2022-2023 na terenie gminy Lubień Kujawski stwierdzono odpowiednio 103 i 105 przestępstw. Najwięcej polegało na kradzieży (44 w 2022 r., 25 w 2023 r.) oraz prowadzeniu pojazdu w stanie nietrzeźwości (18 w 2022 r. i 27 w 2023 r.).

Dane szczegółowe na temat przestępstw popełnionych w gminie w 2022 i 2023 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 23. Przestępstwa popełnione w gminie w 2022 r. i 2023 r.

kategoria przestępstwa	liczba przestępstw w 2022 r.	liczba przestępstw w 2023 r.
prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości	18	27
kradzież mienia	23	19
kradzież z włamaniem	21	6
znęcanie się nad osobą najbliższą	4	6
uchylanie się od obowiązku alimentacji	2	1
oszustwo	7	8
oszustwo komputerowe	7	4
uszkodzenie mienia	3	3

spowodowanie zagrożenia na drodze pod wpływem alkoholu	2	2
nielegalny wyręb drzewa	1	2
paserstwo	1	1
groźby karalne	1	1
posługiwanie cudzym dokumentem	1	0
niszczenie danych informatycznych	4	4
niszczenie znaków publicznych	2	2
przywłaszczenie mienia	1	2
niestosowanie się do orzeczonych środków	3	3
spowodowanie uszczerbku na zdrowiu	1	2
przestępstwo narkotykowe	1	3
narażenie na niebezpieczeństwo	0	3
narażenie zdrowia lub życia pracownika	0	4
znęcanie się nad zwierzętami	0	2

Źródło: Posterunek Policji w Lubieniu Kujawskim.

W wyniku działań policji, w latach 2022-2023 ujawniono odpowiednio 36 i 45 sprawców przestępstw. Większość to osoby młode, w wieku 20-30 lat (14 w 2022 r. i 25 w 2023 r.). Na szczególną uwagę zasługują przestępstwa przeciwko rodzinie – w 2022 r. odnotowano 4 przestępstwa polegające na znęcaniu się nad osobą najbliższą, a w 2023 r. – 6 przestępstw.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubieniu Kujawskim obejmuje wsparciem osoby mające trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego. W latach 2020-2021 z tego powodu z pomocy społecznej w gminie skorzystała 1 osoba, a w 2023 r. – 3 osoby.

Istotne dla mieszkańców gminy jest także bezpieczeństwo pożarowe. Na jej terenie ochronę przeciwpożarową zapewniają jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych, w tym Miejsko-Gminny Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Lubieniu Kujawskim, Ochotnicza Straż Pożarna w Lubieniu Kujawskim, Ochotnicza Straż Pożarna w Kłóbce i Ochotnicza Straż Pożarna w Bilnie.

11. KWESTIA UCHODźCÓW

Nie wiadomo dokładnie, ile osób uchodźczych przebywa obecnie w Polsce w związku z kryzysem wojennym za jej wschodnią granicą, niemniej szacuje się, że w różnych okresach 2022 r. granicę kraju przekroczyło ok. 8 mln osób – kobiet, mężczyzn, dzieci, seniorów czy osób z niepełnosprawnościami. Sytuacja pozostawała dynamiczna – część uchodźców podążała do innych krajów, niektórzy

wracali do Ukrainy, część pozostała w Polsce. W połowie 2022 r. obywatelom Ukrainy nadano ponad 1 milion numerów PESEL. Z uwagi na niemożność określenia, jak potoczy się i rozwinie kryzys wojenny za wschodnią granicą Polski niezbędne jest tworzenie polityki migracyjnej zarówno na szczeblu krajowym, jak i lokalnym.

W pierwszych tygodniach wojny w Ukrainie jednostki samorządowe stanęły przed obowiązkiem i potrzebą zapewnienia schronienia uchodźcom. Wśród krótkookresowych wyzwań znalazły się podstawowe, jak zapewnienie lokum i żywności, dostępu do opieki zdrowotnej, edukacji i rynku pracy. Z upływem czasu pojawiały się kolejne, m.in. konieczność świadczenia pomocy psychologicznej osobom w traumie. Przewidywane są również następne wyzwania, a wśród najważniejszych wymienia się potrzebę integracji oraz zapobieganie konfliktom, w tym agresji na tle narodowościowym.

Liczba obywateli Ukrainy szukających schronienia przed konfliktem wojennym na terenie gminy Lubień Kujawski wyniosła 265 osób. Jej samorząd zapewnił uchodźcom schronienie i wyżywienie, pomoc medyczną oraz objął wsparciem finansowym, rzeczowym i poradnictwem.

Pomoc finansowa polega na wypłacie jednorazowego świadczenia 300 zł, świadczeń rodzinnych, zasiłków okresowych, składek społecznych i zdrowotnych oraz zabezpieczeniu świadczeń dla mieszkańców, którzy uchodźców przyjęli pod swój dach. Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubieniu Kujawskim finansuje obiady w szkołach dla ukraińskich uczniów. Świadczenia na rzecz obywateli Ukrainy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 24. Zadania zlecone gminie, wykonywane przez OPS na rzecz obywateli Ukrainy w 2023 r.

Rodzaj świadczenia	kwota (w zł)
świadczenia rodzinne	27.512
składki społeczne ZUS	5.995
składki zdrowotne ZUS	1.960
świadczenie jednorazowe 300 zł (dla 3 osób)	900
zasiłki okresowe	4.014
posiłki dla uczniów (29 osób)	4.944

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubieniu Kujawskim.

W związku z pobytem uchodźców na terenie gminy pojawiły się trudne do zaspokojenia potrzeby i problemy – zauważalne zwłaszcza w pierwszym okresie niekontrolowanego napływu uchodźców. Wystąpił m.in. brak miejsc do kwaterunku uchodźców i bariera językowa. Mimo początkowych trudności gmina organizowała

zbiórki darów, pomagała w transporcie dzieci i chorych, służyła doradztwem m.in. w sprawach poszukiwania zatrudnienia.

Z danych Narodowego Spisu Powszechnego 2021 wynika, że w porównaniu do spisu z 2011 r. dwukrotnie wzrosła liczba osób z obywatelstwem innego kraju mieszkających na terenie Polski, w tym czterokrotnie liczba obywateli Ukrainy. Wobec powyższego, obecnie, po wybuchu wojny za wschodnią granicą kraju, tym bardziej należy brać pod uwagę możliwość dalszego wzrostu liczby osób narodowości ukraińskiej zamierzających na dłużej lub na stałe pozostać w Polsce. Z ankiet przeprowadzanych wśród uchodźców w połowie 2022 r. wynika, że 1/3 badanych deklaruowała chęć pozostania w Polsce także po zakończeniu wojny. W późniejszych badaniach udział ten nieco się zmniejszył, niemniej nie można przewidzieć, jak będzie on kształtował się w przyszłości.

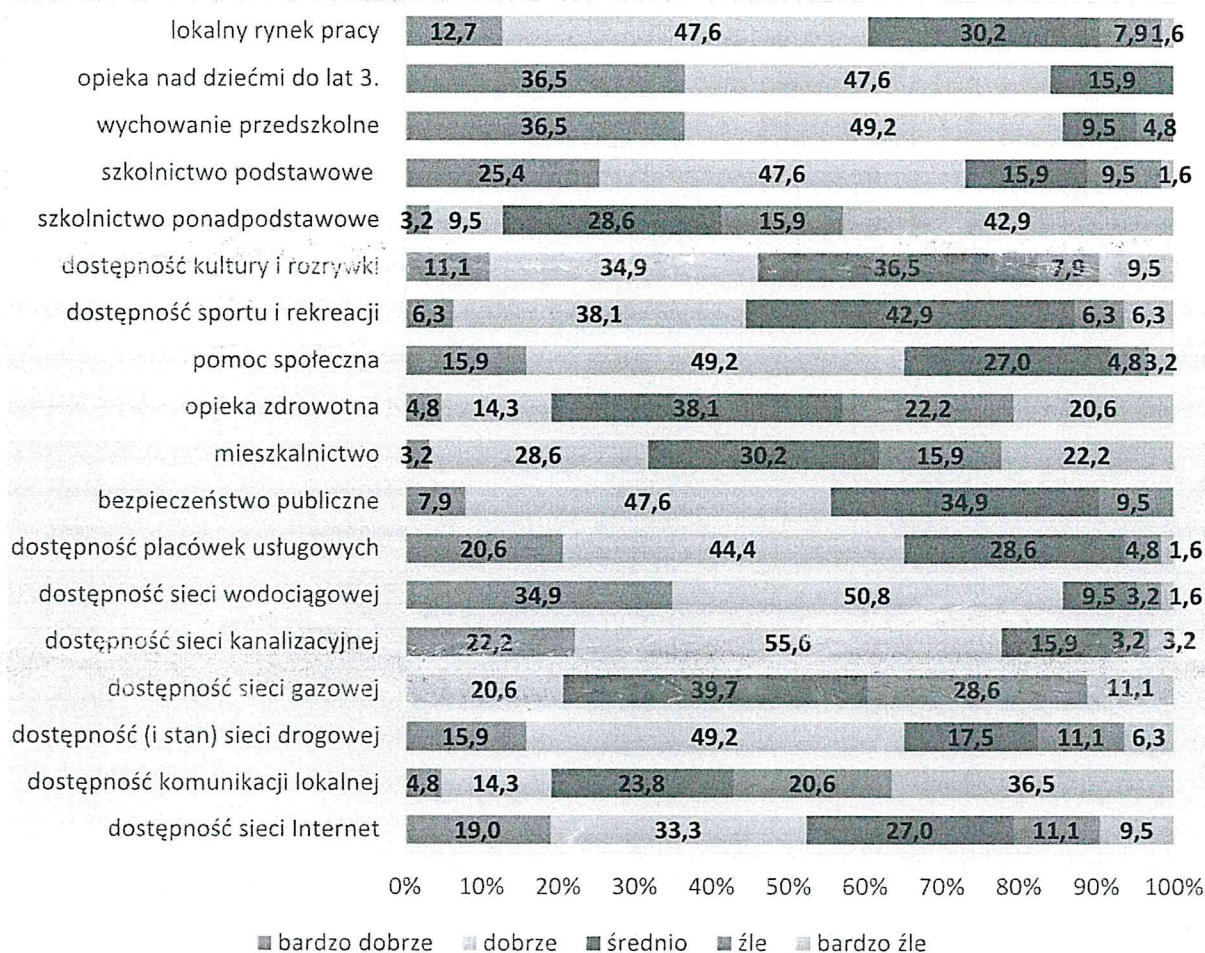
12. WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH „PROBLEMY SPOŁECZNE W ŚRODOWISKU LOKALNYM”

Badania ankietowe przeprowadzone w ramach diagnozy sytuacji społecznej w gminie Lubień Kujawski posłużyły identyfikacji, określeniu przyczyn i skali występujących na jej terenie problemów społecznych oraz wskazaniu działań, jakie należałoby podjąć w celu zmniejszenia ich natężenia oraz zminimalizowania ich skutków.

Badania zostały przeprowadzone przy pomocy ankiety, którą skierowano do mieszkańców gminy, w tym reprezentantów samorządu lokalnego – Burmistrza, Sekretarza, Skarbnika, radnych, sołtysów, pracowników Urzędu Miejskiego, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy, w tym placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych i pomocy społecznej, a także przedstawicieli jednostek służby zdrowia, policji, organizacji pozarządowych i kościoła. W sumie do analizy przedłożono 63 wypełnione anonimowo ankiety.

W pierwszym pytaniu poproszono ankietowanych o ocenę warunków życia w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 23. Warunki życia w gminie

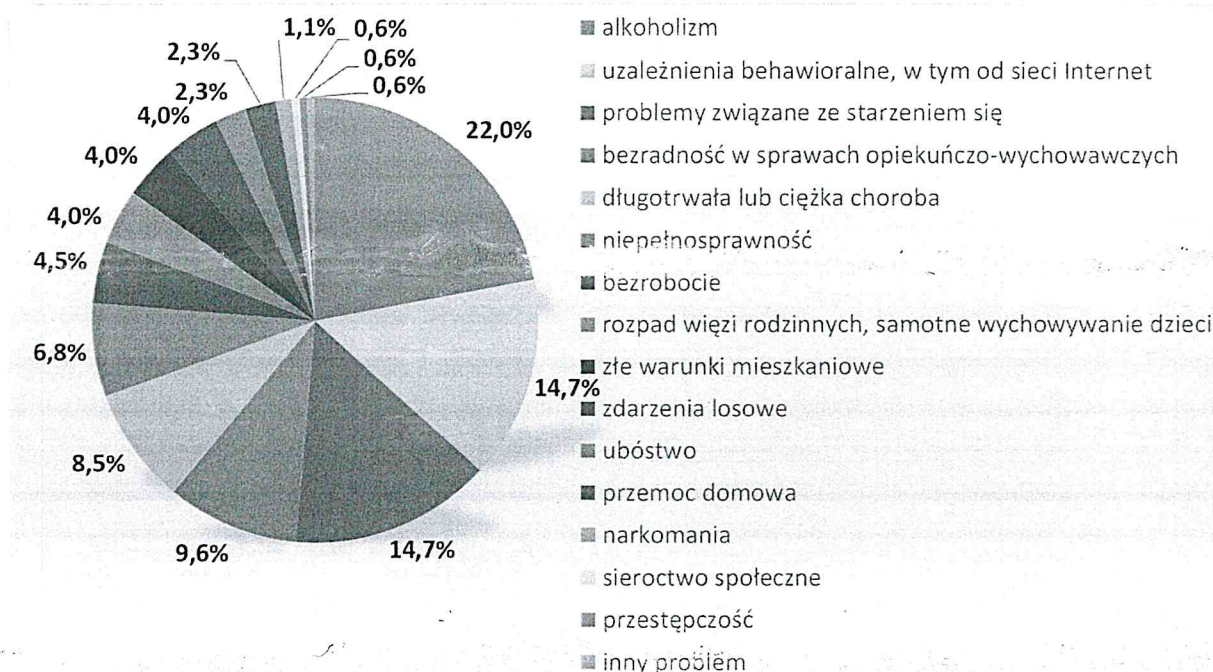

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Analizując warunki życia w gminie, przedstawiciele środowiska lokalnego najlepiej ocenili dostęp do wychowania przedszkolnego i sieci wodociągowej (łącznie po 85,7% ocen dobrych i bardzo dobrych), opieki nad dziećmi do lat 3. (w sumie 84,1% ocen dobrych i bardzo dobrych), sieci kanalizacyjnej (łącznie 77,8% ocen dobrych i bardzo dobrych) i szkolnictwa podstawowego (w sumie 73% ocen dobrych i bardzo dobrych).

Najgorzej badani ocenili z kolei dostępność komunikacji publicznej (łącznie 57,1% ocen bardzo złych i złych), szkolnictwa ponadpodstawowego (łącznie 58,8% ocen bardzo złych i złych), opieki zdrowotnej (w sumie 42,8% ocen złych i bardzo złych), sytuację mieszkaniową (łącznie 38,1% ocen złych i bardzo złych) oraz dostęp do sieci gazowej (w sumie 39,7% ocen złych i bardzo złych).

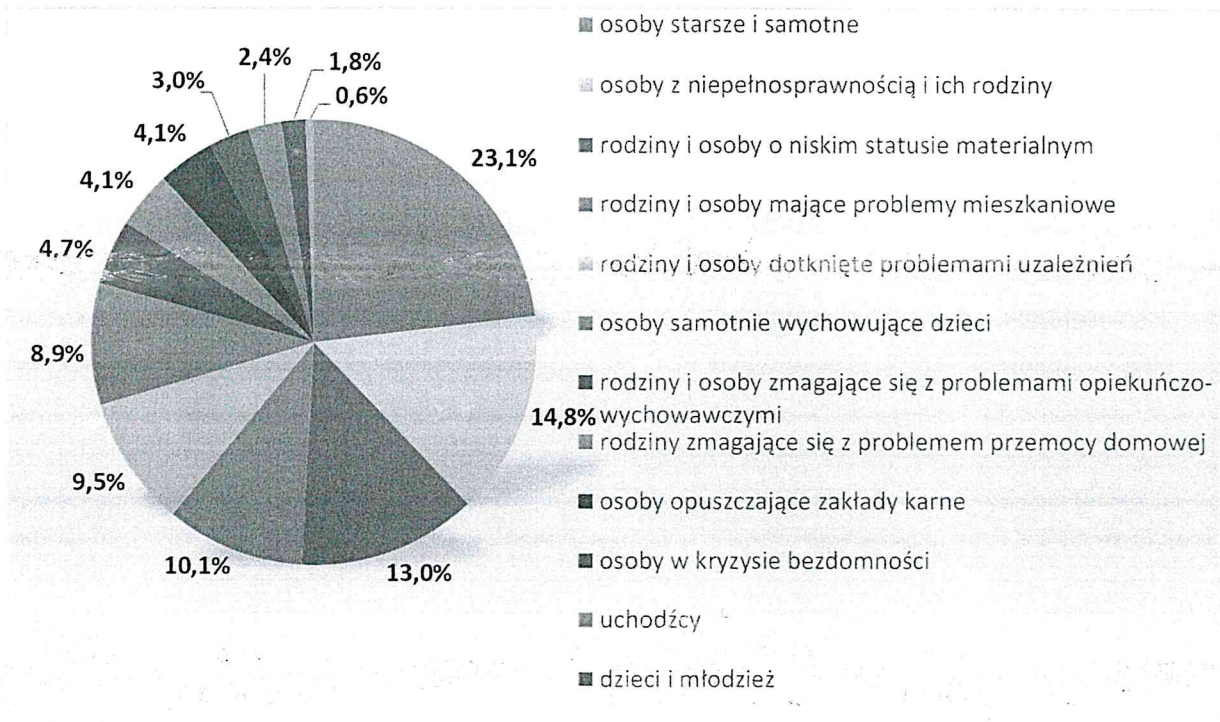
W kolejnym pytaniu zapytano badanych o problemy, które najczęściej dotyczą mieszkańców gminy. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 24. Problemy najczęściej dotykające mieszkańców gminy

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Za problemy, który najczęściej dotykają mieszkańców gminy, respondenci uznali alkoholizm (22%), uzależnienia behawioralne, w tym od sieci Internet, komputera i telefonu, problemy związane ze starzeniem się (po 14,7%), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zaniedbanie dzieci (9,6%) oraz długotrwałą lub ciężką chorobę (8,5%).

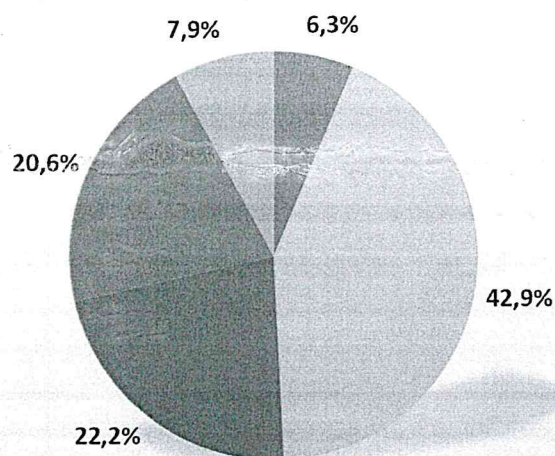
Odpowiadając na następne pytanie, ankietowali identyfikowali grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 25. Grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w gminie

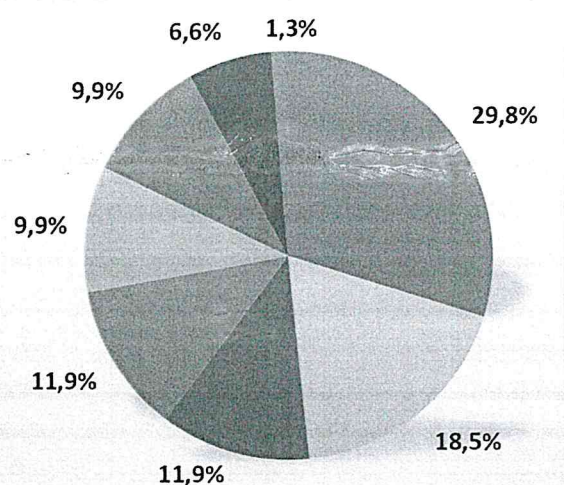
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Najwięcej badanych stwierdziło, że najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym są osoby starsze i samotne (23,1%), osoby z niepełnosprawnością i ich rodziny (14,8%), rodziny i osoby o niskim statusie materialnym (13%), a także rodziny i osoby mające problemy mieszkaniowe (10,1%), rodziny i osoby dotknięte problemami uzależnień (9,5%) oraz osoby samotnie wychowujące dzieci (8,9%).

W kolejnych pytaniach poproszono badanych o opinię na temat poziomu bezrobocia w gminie oraz wskazanie działań, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób nim dotkniętych. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 26. Jaki jest poziom bezrobocia w gminie?

- raczej wysoki
- przeciętny
- raczej niski
- niski
- nie mam zdania

Wykres 27. Jakie działania należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych?

- organizacja prac interwencyjnych, robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych
- zacieśnienie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy
- praca socjalna
- wspieranie rozwoju przedsiębiorstw społecznych, np. spółdzielni socjalnych
- wsparcie finansowe z systemu pomocy społecznej
- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości
- pozyskiwanie inwestorów
- inne

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

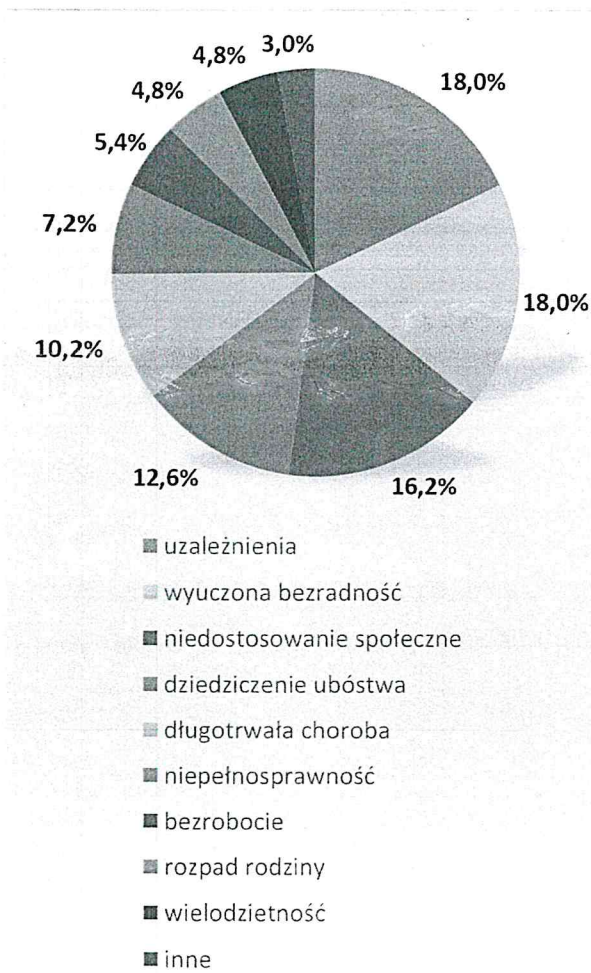
Najwięcej ankietowanych (42,9%) stwierdziła, że poziom bezrobocia w gminie jest przeciętny. Jednocześnie zdaniem łącznie 42,8% respondentów jest on raczej niski lub niski.

Wśród działań, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób pozostających bez pracy, badani najczęściej wymieniali: organizowanie prac interwencyjnych, robót publicznych i prac społecznie użytecznych (29,8%), zacieśnianie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w celu umożliwienia osobom bezrobotnym (poprzez świadczenie poradnictwa oraz organizowanie stażu, kursów i szkoleń; 18,5%), a także prowadzenie pracy socjalnej i wspieranie rozwoju przedsiębiorstw społecznych, np. spółdzielni socjalnych (po 11,9%).

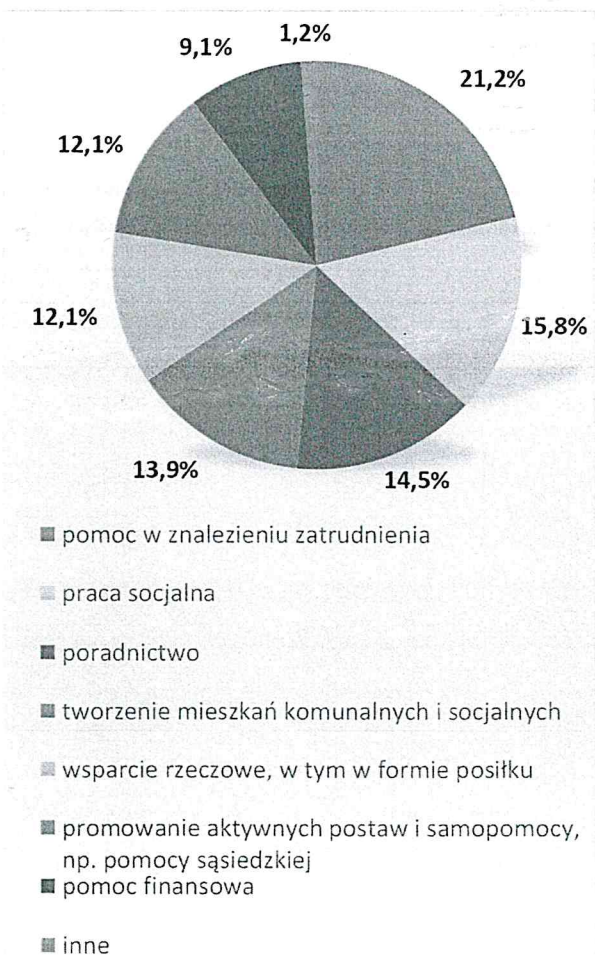

W odpowiedzi na następane pytania ankietowani wskazali przyczyny ubóstwa wśród mieszkańców gminy oraz przedstawili propozycje działań, jakie powinny być podejmowane na rzecz osób nim dotkniętych. Szczegóły w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 28. Przyczyny ubóstwa wśród mieszkańców gminy?

Wykres 29. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz dotkniętych problemem ubóstwa?

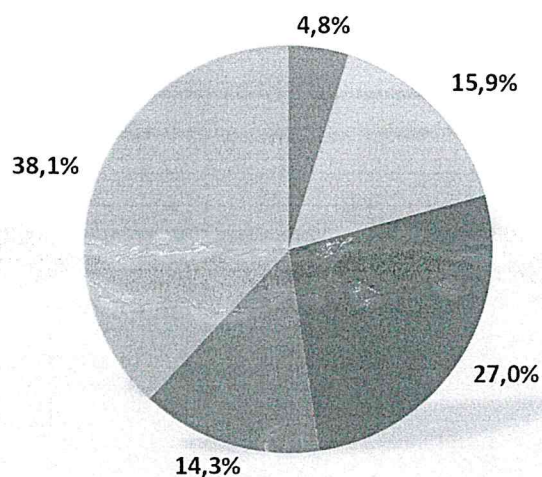
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Wśród przyczyn popadania mieszkańców gminy w ubóstwo, ankietowani najczęściej wskazywali uzależnienia i wyuczoną bezradność (po 18%), niedostosowanie społeczne (16,2%), dziedziczenie ubóstwa (12,6%) oraz długotrwałą chorobę (10,2%).

Zdaniem respondentów, by skutecznie przeciwdziałać problemowi ubóstwa, należałoby przede wszystkim udzielać pomocy w znalezieniu zatrudnienia (21,2%). Za ważne badani uznali także prowadzenie pracy socjalnej (15,8%), świadczenie poradnictwa (14,5%) oraz tworzenie mieszkań komunalnych i socjalnych (13,9%).

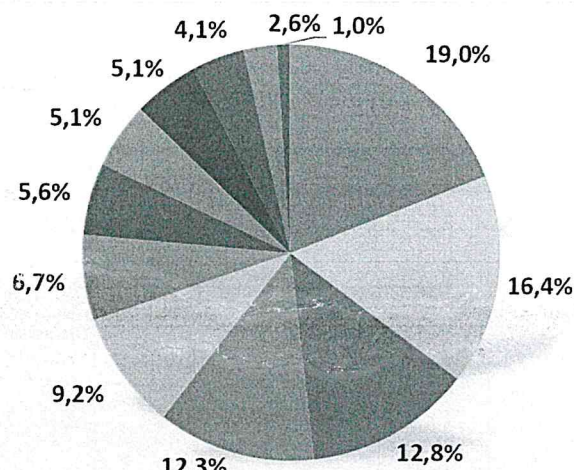
W kolejnych pytaniach została podjęta kwestia bezdomności – poproszono badanych o opinię na temat skali tego problemu w gminie oraz wskazanie działań, które przyniosłyby największą skuteczność w jego zapobieganiu i rozwiązywaniu. Uzyskane odpowiedzi prezentują poniższe wykresy.

Wykres 30. Jaka jest skala problemu bezdomności w gminie?

- wysoka
- średnia
- niska
- problem bezdomności nie występuje
- trudno powiedzieć

Wykres 31. Jakie działania byłyby najskuteczniejsze w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemu bezdomności?

- pomoc medyczna
- pomoc w znalezieniu zatrudnienia
- tworzenie mieszkań komunalnych, socjalnych, wspomaganych i chronionych
- pomoc finansowa, np. w opłacie czynszu
- zapewnienie schronienia
- opracowywanie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności
- wsparcie rzeczowe, w tym w postaci ubrania i posiłku
- praca socjalna
- profilaktyka i terapia uzależnień
- poradnictwo
- reintegracja społeczna
- inne

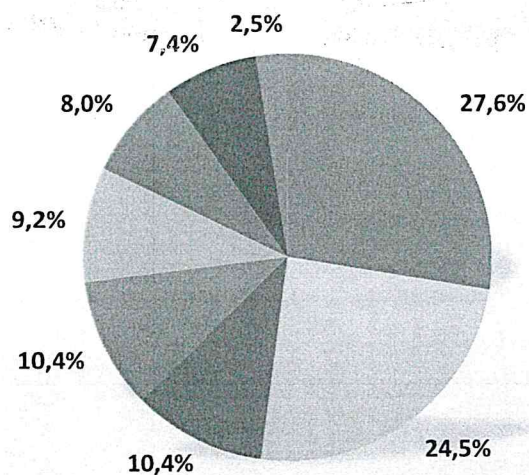
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Najwięcej badanych (38,1%) nie miało zdania na temat skali problemu bezdomności w gminie. Jednocześnie 27% ankietowanych stwierdziło, że skala bezdomności w gminie jest niska, a 15,9% odpowiedziało, że jest ona średnia.

W opinii badanych największe efekty w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemu bezdomności może przynieść zapewnienie dostępu do pomocy medycznej (19%), udzielenie pomocy w znalezieniu zatrudnienia (16,4%), tworzenie mieszkań komunalnych, socjalnych, wspomaganych i chronionych (12,8%), udzielenie pomocy, np. w opłacie czynszu (12,3%).

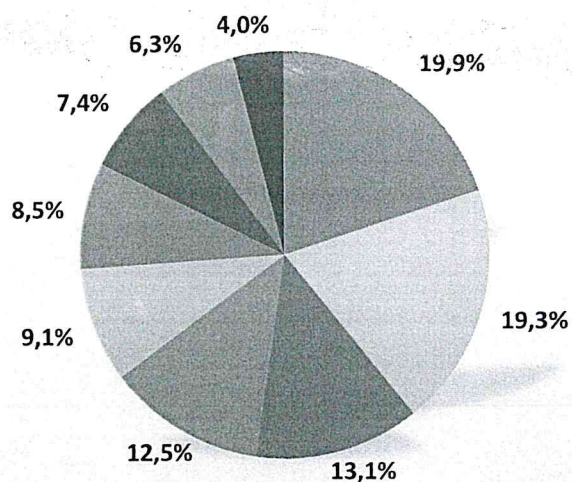
W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające poznać opinie respondentów na temat przyczyn bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Uzyskane odpowiedzi prezentują poniższe wykresy.

Wykres 32. Przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego w gminie

- uzależnienia
- niski poziom umiejętności wychowawczych
- przemoc domowa
- samotne rodzicielstwo
- niepełnosprawność, długotrwała choroba
- wielodzietność
- ubóstwo
- inne

Wykres 33. Jakie działania poprawiłyby sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo w gminie?

- pomoc asystenta rodziny
- edukacja rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich
- pomoc w znalezieniu zatrudnienia
- zwiększenie dostępności poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego, terapii rodzinnej
- zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego
- poszerzenie oferty wsparcia instytucji i organizacji wspierających rodzinę
- profilaktyka i terapia w zakresie uzależnień i przemocy domowej
- wyższe świadczenia pieniężne dla rodzin wielodzietnych i niepełnych
- praca socjalna

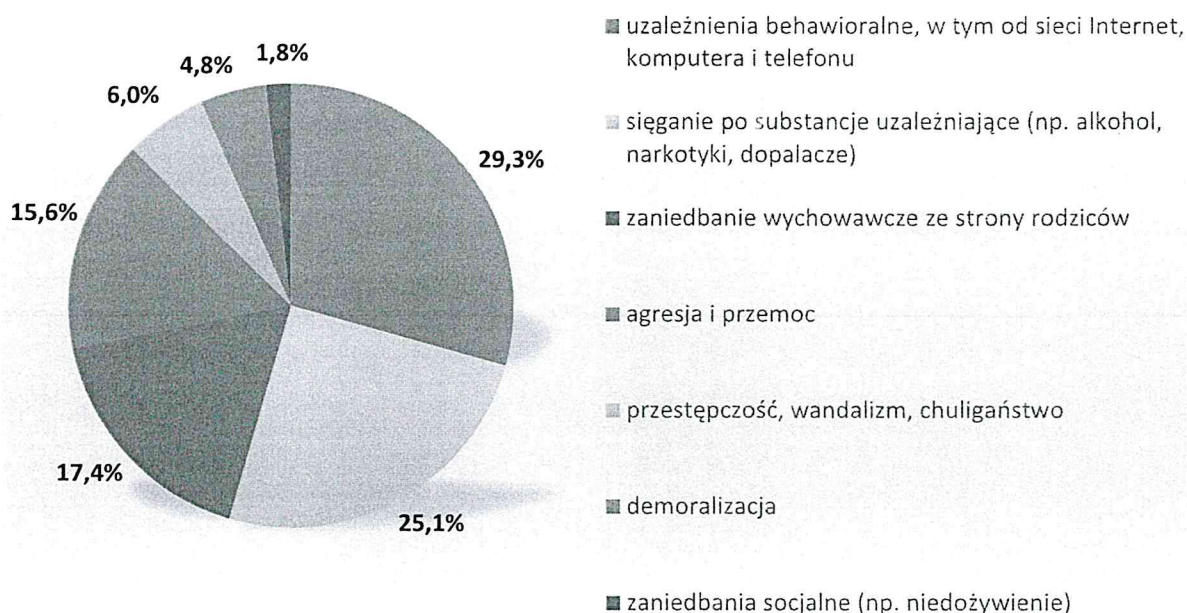
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

W opinii badanych głównymi przyczynami bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w gminie są uzależnienia (27,6%) i niski poziom umiejętności wychowawczych (24,5%).

Wśród działań, których podjęcie mogłoby poprawić sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo, ankietowani najczęściej wskazywali: świadczenie wsparcia ze strony asystenta rodziny (19,9%), edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich (19,3%), a także udzielenie pomocy w znalezieniu zatrudnienia (13,1%) i zwiększenie dostępności poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego i terapii rodzinnej (12,5%).

W uzupełnieniu odpowiedzi na poprzednie pytania, ankietowani wskazali negatywne zjawiska, na jakie najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 34. Na jakie negatywne zjawiska społeczne najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy?

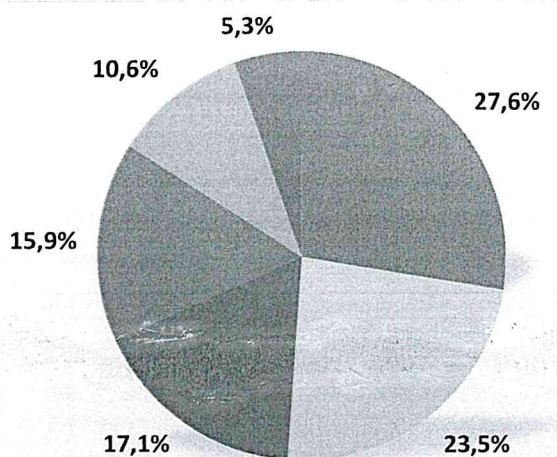

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Według ankietowanych, do negatywnych zjawisk społecznych, na które najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy, należą: uzależnienia behawioralne, w tym od sieci Internet, komputera i telefonu (29,3%), sięganie po substancje uzależniające, np. alkohol, narkotyki i dopalacze, (25,1%), zaniedbania wychowawcze ze strony rodziców (17,4%) oraz agresja i przemoc (15,6%).

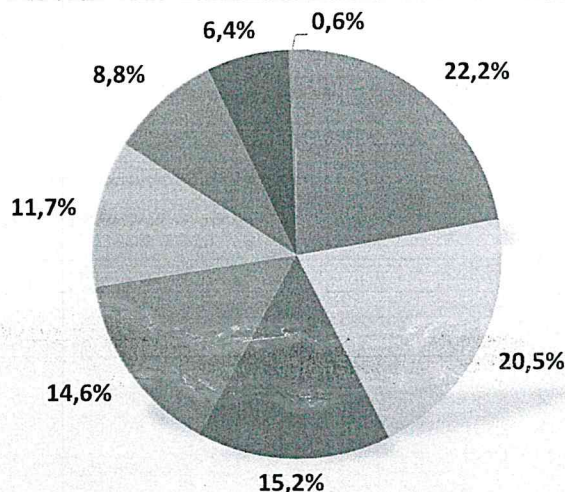
W następujących pytaniach poproszono respondentów o podanie przyczyn występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy oraz wskazanie działań, jakie powinny być podejmowane na rzecz osób i rodzin nim dotkniętych. Odpowiedzi w tym zakresie prezentują poniższe wykresy.

Wykres 35. Przyczyny występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy

- niezaradność życiowa
- indywidualne skłonności do popadania w nałogi
- konflikt w rodzinie, rozpad rodziny
- wzorce społeczne
- bezrobocie i utrata pracy
- dostępność środków psychoaktywnych

Wykres 36. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin?

- pomoc psychologiczna
- profilaktyka wśród dzieci i młodzieży
- pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna
- profilaktyka wśród dorosłych
- wspieranie rozwoju grup wsparcia, samopomocowych, klubów abstynenckich
- pomoc prawna
- pomoc społeczna
- inne

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

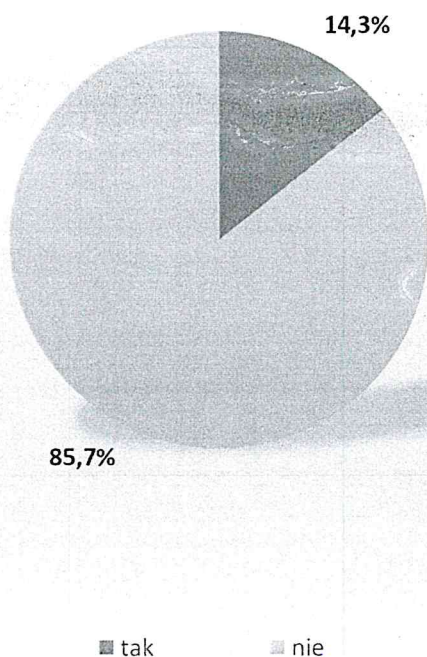
Do zasadniczych powodów występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy badani zaliczyli niezaradność życiową (27,6%) i indywidualne skłonności do popadania w nałogi (23,5%), a także konflikt w rodzinie i jej rozpad (17,1%) oraz wzorce społeczne (15,9%).

Zdaniem respondentów, podejmując działania na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin, należy przede wszystkim skupić się na zwiększeniu dostępu do pomocy psychologicznej (22,2%), prowadzeniu profilaktyki wśród dzieci i młodzieży

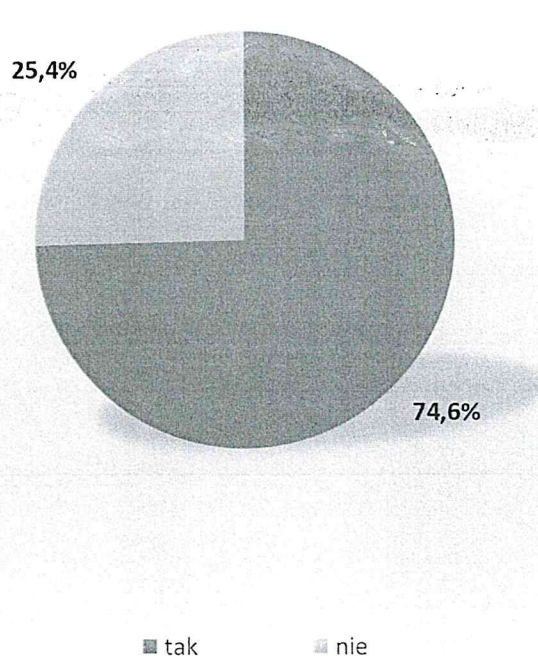
(20,5%), zwiększeniu dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej (15,2%) oraz prowadzeniu profilaktyki wśród dorosłych (14,6%).

Następnie zapytano badanych o doświadczenie i znajomość przypadków występowania problemu, który niejednokrotnie ma swoje źródło w uzależnieniach, tj. przemocy domowej, oraz poproszono o przedstawienie działań, które byłyby najskuteczniejsze w walce z tym zjawiskiem. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 37. Czy doświadczyła Pani/doświadczył Pan przemoc?

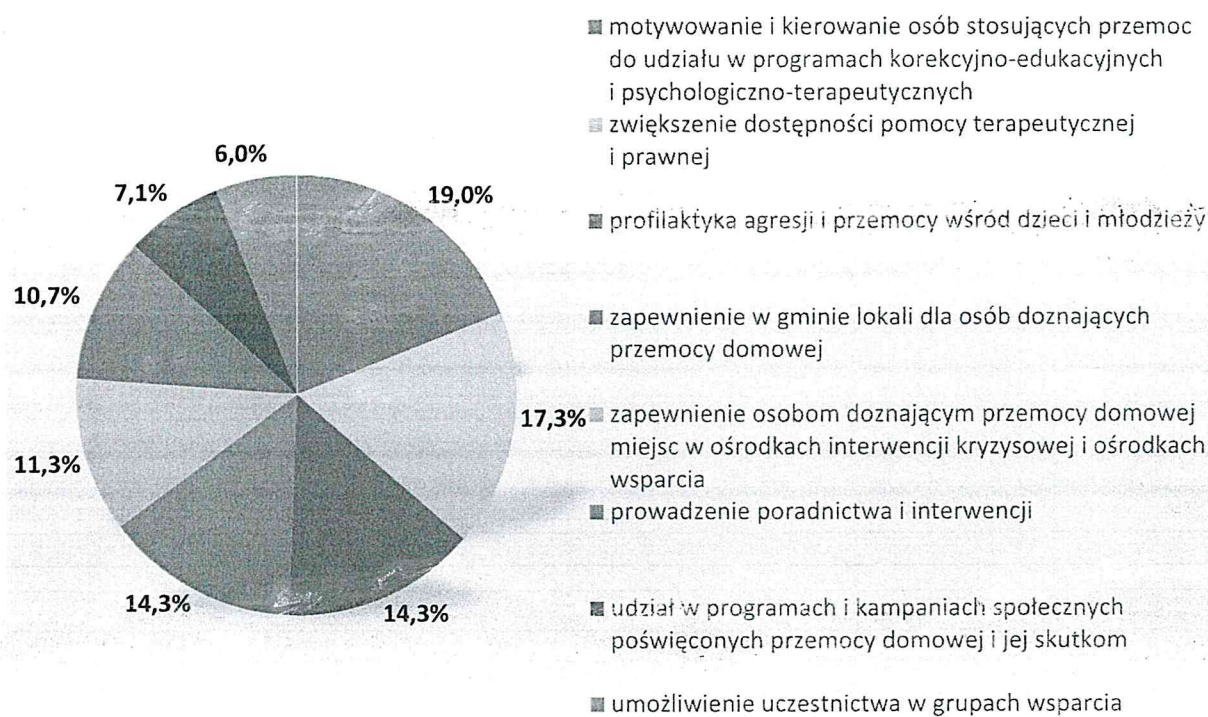
Wykres 38. Czy słyszała Pani/słyszał Pan o osobach w gminie, które doświadczyły przemoc?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość badanych (85,7%) odpowiedziała, że nie doświadczyła przemocy. Jednocześnie 74,6% respondentów odpowiedziało, że słyszało o osobach w gminie, które doświadczyły tego problemu.

Wykres 39. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej?

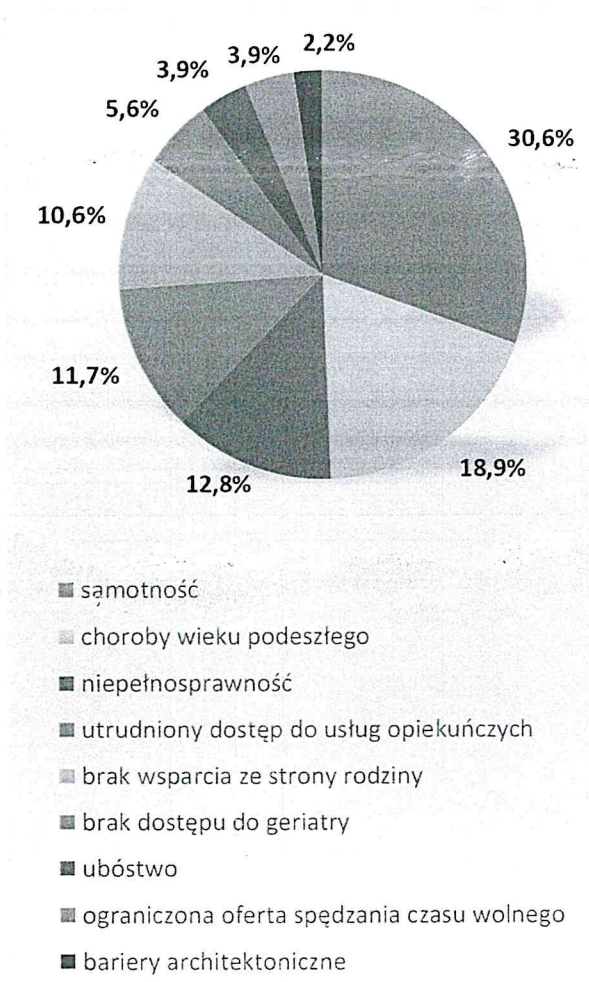

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

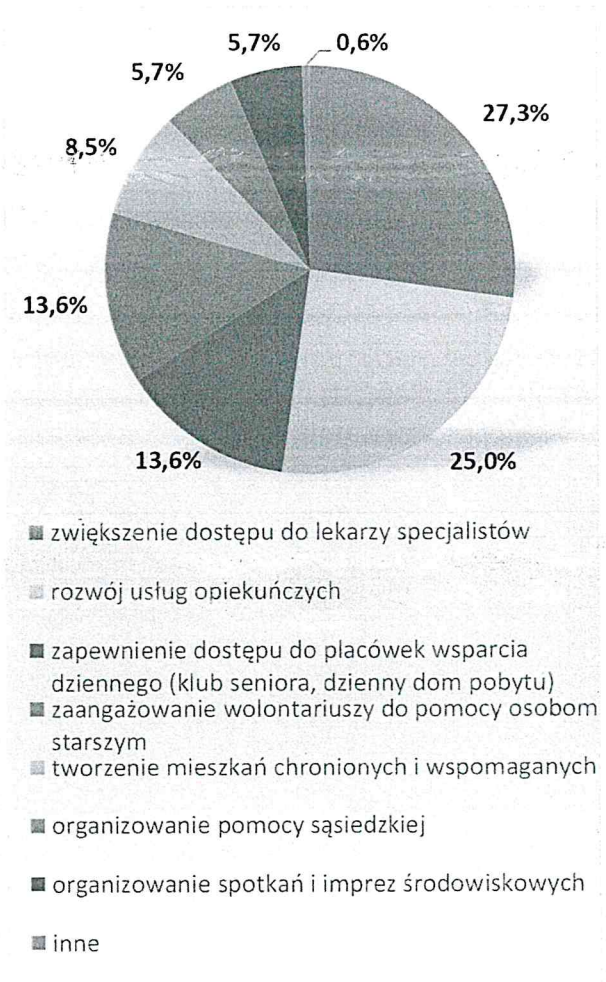
Zdaniem respondentów, by skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej, należy przede wszystkim motywować i kierować osoby stosujące przemoc do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych (19%), zwiększyć dostępność pomocy terapeutycznej i prawnej (17,3%), a także prowadzić profilaktykę agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży oraz zapewnić w gminie lokale dla osób doznających przemocy (po 14,3%).

Kolejna kwestia poruszona w ankiecie dotyczyła problemów, z jakimi najczęściej zmagają się osoby starsze w gminie, oraz działań, których wdrożenie przyczyniłoby się do poprawy ich sytuacji. Udzielone przez badanych odpowiedzi prezentują poniższe wykresy.

Wykres 40. Problemy najczęściej dotykające osoby starsze z gminy

Wykres 41. Jakie działania poprawiłyby sytuację osób starszych w gminie?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

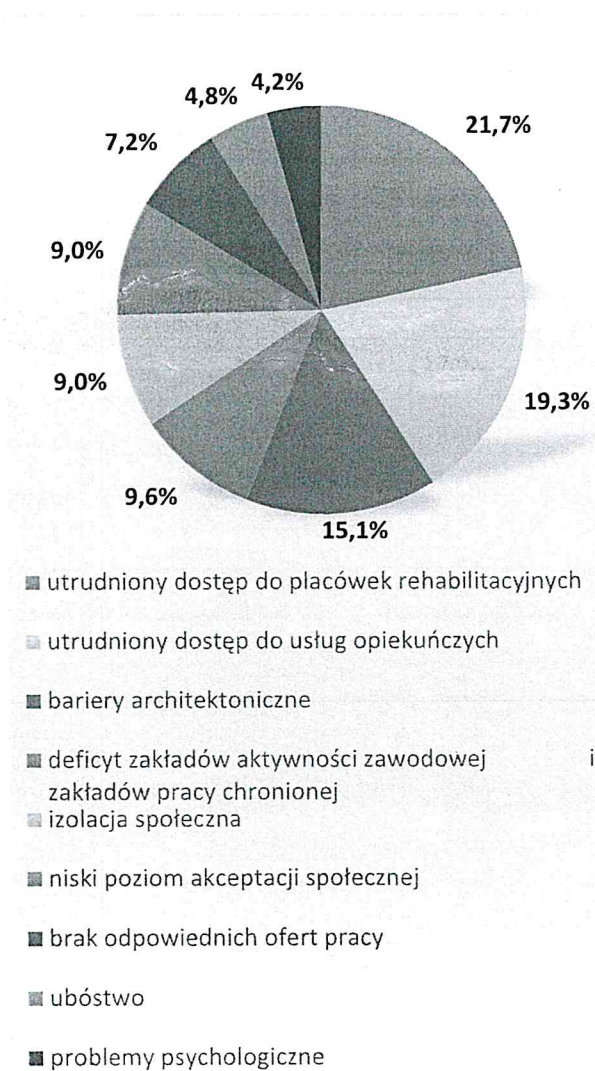
W opinii osób ankietowanych, problemami, które najczęściej dotykają seniorów w gminie, są samotność (30,6%), choroby wieku podeszłego (18,9%), a także niepełnosprawność (12,8%), utrudniony dostęp do usług opiekuńczych (11,7%) oraz brak wsparcia ze strony rodziny (10,6%).

Do działań, których realizacja mogłaby się przyczynić do poprawy sytuacji seniorów w gminie, respondenci najczęściej zaliczali: zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów (27,3%), rozwijanie usług opiekuńczych (25%), a także zapewnienie dostępu do placówek wsparcia dziennego (klub seniora, dzienny dom pobytu) oraz zaangażowanie wolontariuszy do pomocy osobom starszym (po 13,6%).

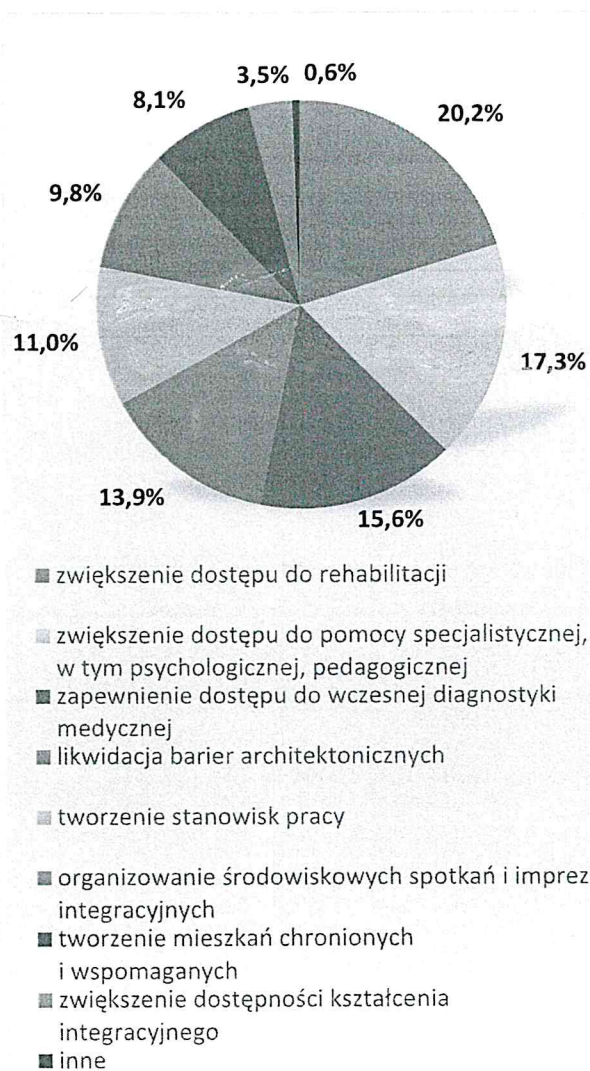

W odpowiedzi na kolejne pytania ankietowani identyfikowali problemy, których najczęściej doświadczają osoby z niepełnosprawnością w gminie, oraz wskazywali działania, których podjęcie pozwoliłoby na pełniejszy ich udział w życiu społecznym. Szczegóły w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 42. Problemy, których najczęściej doświadczają osoby z niepełnosprawnością z gminy

Wykres 43. Jakie działania umożliwiłyby osobom z niepełnosprawnością pełniejszy udział w życiu społecznym?

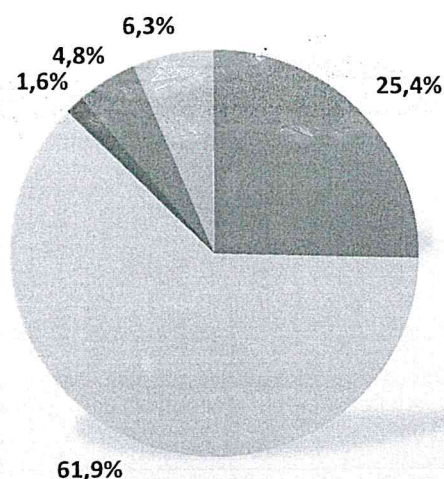
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Według badanych problemami, z którymi najczęściej zmagają się osoby dotknięte niepełnosprawnością z gminy, są: utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych (21,7%) i usług opiekuńczych (19,3%) oraz bariery architektoniczne (15,1%).

W opinii ankietowanych, działania, które umożliwiłyby osobom z niepełnosprawnością pełniejszy udział w życiu społecznym, powinny skupiać się na zwiększeniu dostępu do rehabilitacji (20,2%) i pomocy specjalistycznej, w tym psychologicznej i pedagogicznej (17,3%), zapewnieniu dostępu do wczesnej diagnostyki medycznej (15,6%), likwidacji barier architektonicznych (13,9%) oraz tworzeniu stanowisk pracy (11%).

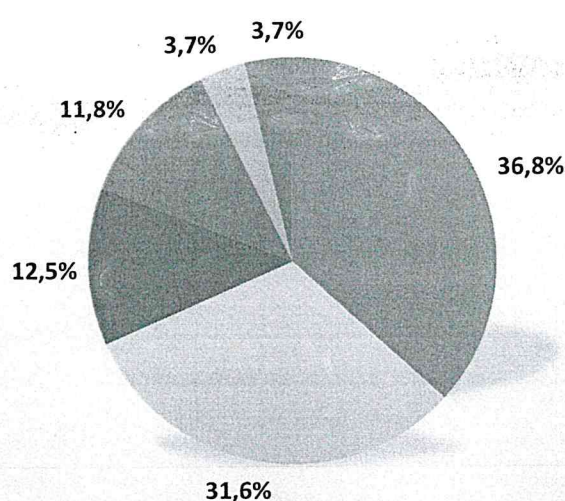
W ostatnich pytaniach podjęto temat stanu bezpieczeństwa w gminie – poczucia bezpieczeństwa, przyczyn jego braku oraz działań, które wpłynęłyby na jego zwiększenie. Szczegóły w tym zakresie prezentują poniższe wykresy.

Wykres 44. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w gminie?

- tak
- raczej tak
- raczej nie
- nie
- trudno powiedzieć

Wykres 45. Przyczyny braku bezpieczeństwa w gminie

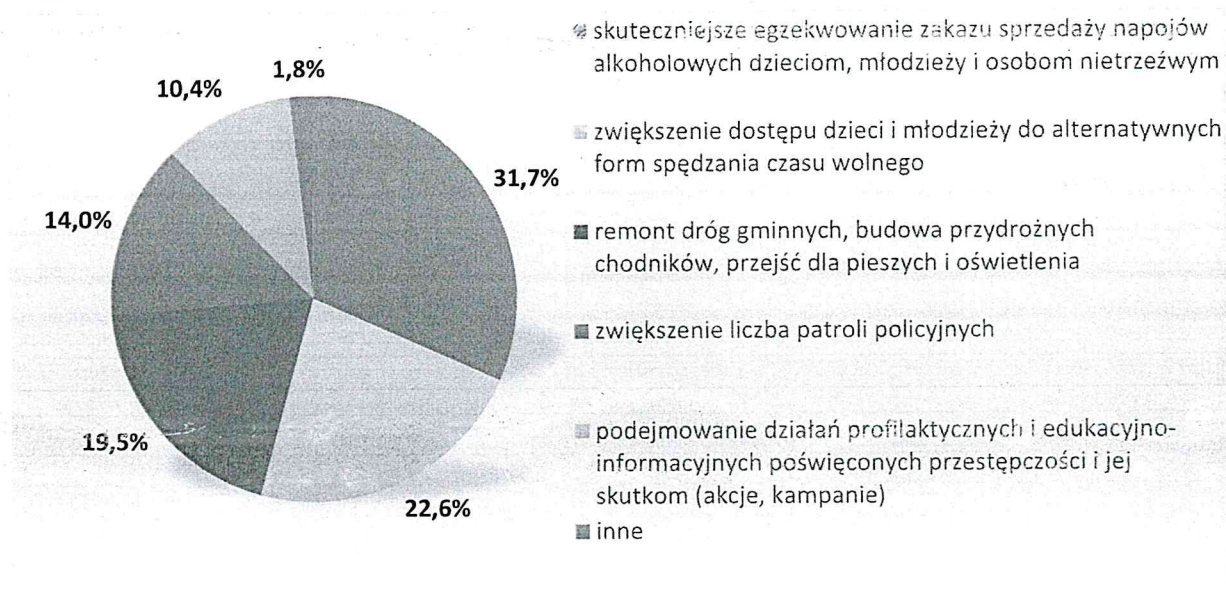
- zagrożenia na drodze (piractwo drogowe, nietrzeźwi kierowcy)
- pijący alkohol w miejscach publicznych
- niewystarczająca liczba patroli policyjnych
- przemoc domowa
- częste włamania i kradzieże
- inne

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość ankietowanych (łącznie 87,3%) stwierdziła, że czuje się raczej bezpiecznie bądź bezpiecznie w miejscu zamieszkania. Odmiennego zdanie było w sumie 6,4% badanych.

Wśród przyczyn braku bezpieczeństwa respondenci najczęściej wskazywali zagrożenia na drodze (piractwo drogowe, nietrzeźwi kierowcy; 36,8%) i osoby pijące alkohol w miejscach publicznych (31,6%).

Wykres 46. Co wpłynęłoby na zwiększenie bezpieczeństwa publicznego w gminie?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdaniem ankietowanych na poprawę bezpieczeństwa publicznego w gminie w największym stopniu wpłynęłyby takie działania, jak: skuteczniejsze egzekwowanie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych dzieciom, młodzieży i osobom nietrzeźwym (31,7%), poszerzenie oferty alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży (22,6%), remont dróg gminnych, budowa przydrożnych chodników, przejść dla pieszych i oświetlenia (19,5%) oraz zwiększenie liczby patroli policyjnych (14%).

13. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest heurystyczną techniką analityczną służącą uporządkowaniu posiadanych informacji. W przypadku strategii rozwiązywania problemów społecznych stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje, oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej.

Analizę SWOT przeprowadzoną na potrzeby niniejszego dokumentu przedstawiono poniżej.

Tabela 25. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dobra dostępność miejsc pracy w gminie ▪ podejmowanie działań w celu pozyskania inwestorów do tworzenia w gminie nowych miejsc pracy ▪ upowszechnianie ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach ▪ zapewnianie wsparcia osobom wychodzącym w bezdomności ▪ dobry dostęp do opieki nad dziećmi do lat 3., opieki przedszkolnej i szkolnictwa podstawowego ▪ zapewnianie w gminie dostępu do kształcenia integracyjnego ▪ działalność świetlic wiejskich ▪ dobra oferta kulturalna w gminie – działalność Centrum Kultury i Biblioteki Publicznej z filiami ▪ dobrze rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna w gminie ▪ różnorodna oferta działań profilaktycznych, informacyjno-edukacyjnych w zakresie uzależnień i przemocy dzieci i młodzieży ▪ działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjnego. Zespołu Interdyscyplinarnego i grupy AA ▪ prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej ▪ świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ słaba komunikacja wewnątrz gminy ▪ nieodpowiednie zasoby mieszkań komunalnych w gminie, w tym socjalnych ▪ niewystarczający dostęp rodzin do poradnictwa specjalistycznego ▪ brak wsparcia ze strony asystenta rodziny oraz brak rodzin wspierających ▪ brak placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży ▪ niedostosowana do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży oferta spędzania czasu wolnego ▪ nieodpowiedni dostęp w gminie do podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej ▪ niewystarczająca działalność edukacyjno-szkoleniowa w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej wśród rodziców, nauczycieli i sprzedawców napojów alkoholowych ▪ brak grupy wsparcia dla osób doznających przemocy domowej ▪ brak w gminie lokali dla osób doznających przemocy domowej ▪ niewystarczająca liczba pracowników świadczących opiekę i wsparcie osobom starszym i z niepełnosprawnością ▪ niewystarczająca skala działań prozdrowotnych wśród osób starszych i z niepełnosprawnością ▪ brak w gminie ośrodka wsparcia dla osób z niepełnosprawnością ▪ utrudniony dostęp w gminie do opieki geriatrycznej i usług rehabilitacyjnych

- działalność Dziennego Domu Senior+, kół gospodyń wiejskich, chóru, Koła Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego w ramach OPS-u
- udział gminy w programach służących wsparciu i aktywizacji seniorów i z niepełnosprawnością, np. „Opieka 75+”, Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, „Opieka wytchnieniowa”
- organizowanie w gminie transportu dla osób starszych i z niepełnosprawnością
- dobrze wykwalifikowana, posiadająca doświadczenie i podnosząca kwalifikacje kadra OPS-u
- istnienie dobrych warunków do obsługi klienta pomocy społecznej i prowadzenia efektywnej pracy socjalnej
- pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz programów resortowych
- podejmowanie współpracy z podmiotami ekonomii społecznej działającymi w obszarze polityki społecznej

- istnienie barier utrudniających osobom z niepełnosprawnością codzienne życie, w tym architektonicznych
- niewystarczająco rozwinięty w gminie sektor pozarządowy działający w obszarze polityki społecznej
- brak w gminie przedsiębiorstw społecznych
- niewystarczająca liczba pracowników socjalnych
- deficyt środków finansowych na realizację dodatkowych usług społecznych
- brak wolontariatu w gminie

Szanse

Zagrożenia

- sprzyjające położenie gminy, w bliskości aglomeracji miejskich
- duży potencjał inwestorów w powiecie
- zmniejszający się odsetek mieszkańców gminy, wśród których postępuje zjawisko ubóstwa
- aktywna promocja gminy i jej walorów, w tym turystycznych; rozwój agroturystyki
- promowanie przedsiębiorczości
- dostęp do europejskich rynków pracy
- ogólnopolskie programy wsparcia rodziny

- zjawisko dziedziczenia bezrobocia
- niski poziom motywacji i aktywności osób bezrobotnych w poszukiwaniu pracy
- ograniczone możliwości znalezienia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy przez kończącą edukację młodzież
- odpływ ludzi młodych i wykształconych z gminy do większych jednostek administracyjnych
- rosnąca liczba osób zagrożonych bezdomnością i w kryzysie bezdomności wymagających schronienia
- wciąż niski poziom społecznej akceptacji osób w kryzysie bezdomności

- zwiększenie dostępu do wsparcia specjalistów
- rozwój oferty alternatywnych form spędzania czasu wolnego
- rosnąca świadomość społeczna na temat problemów uzależnień i przemocy domowej
- promowanie aktywnego starzenia się
- dostępność programów pozwalających na rozwój usług i infrastruktury socjalnej oraz zwiększenie aktywności osób starszych i z niepełnosprawnością
- wzrost społecznej akceptacji osób z niepełnosprawnością
- możliwość pozyskiwania środków finansowych z funduszy zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej
- rozwój sektora ekonomii społecznej i solidarnej, w tym sektora pozarządowego oraz zacieśnianie z nim współpracy
- zmieniający się na korzyść wizerunek sektora pomocy społecznej
- dalsze podnoszenie kompetencji zawodowych kadry pomocy społecznej
- pobudzanie aktywności społecznej
- uruchomienie wolontariatu
- niska dzietność rodzin; ujemny przyrost naturalny
- kryzys funkcji rodziny; osłabienie więzi rodzinnych i społecznych, rozpad rodzin
- utrzymująca się liczna rodzin dysfunkcyjnych
- rosnąca liczba osób wymagających leczenia z uzależnień
- obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej
- zwiększająca się dostępność środków psychoaktywnych
- rosnąca skala uzależnień behawioralnych
- agresja i problemy psychiczne u dzieci i młodzieży
- zwiększająca się liczba osób wymagających z powodu przemocy podjęcia działań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych
- rosnący udział osób starszych i z niepełnosprawnością w populacji gminy
- niezadawalający poziom życia osób starszych
- niewystarczająca pomoc dla osób starszych ze strony rodziny
- przeciążenie pracowników pomocy społecznej obowiązkami i doznawanie syndromu wypalenia zawodowego
- niewłaściwie finansowany system pomocy społecznej; zbyt duże obciążenie zadaniami samorządu gminy
- bierna i roszczeniowa postawa odbiorców pomocy społecznej
- niechęć rodzin z problemami do współpracy z służbami pomocowymi

14. WNIOSKI Z DIAGNOZY

Przeprowadzona w kilkunastu obszarach diagnoza sytuacji społecznej w gminie Lubień Kujawski, pozwoliła na zidentyfikowanie najważniejszych problemów oraz wyzwań, przed którymi w najbliższych latach stanie samorząd lokalny. Zaliczono do nich:

- spadek populacji gminy, w tym liczby dzieci i młodzieży oraz osób w wieku produkcyjnym, któremu towarzyszy wzrost udziału osób starszych, co wymaga m.in. zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych (w tym specjalistycznych), rehabilitacyjnych i medycznych, a także rozwijania oferty spędzania czasu wolnego dla osób starszych i z niepełnosprawnością, w tym w ramach dziennego domu pobytu, rozszerzenia wachlarza środowiskowych przedsięwzięć integracyjnych, dalszego likwidowania barier, w tym architektonicznych, oraz udzielania wsparcia osobom z niepełnosprawnością w uzyskaniu i utrzymaniu zatrudnienia;
- trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz utrzymującą się liczbę rodzin dysfunkcyjnych, co wymaga m.in. kontynuowania edukowania rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, poszerzenia dostępu do poradnictwa specjalistycznego, zapewnienia wsparcia ze strony asystenta rodziny, a także zwiększania dostępności alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, w tym tworzenia placówek wsparcia dziennego;
- zagrożenie problemami uzależnień i przemocy domowej, które powodują m.in. konieczność zintensyfikowania prowadzonej w gminie działalności profilaktycznej, zwiększenia dostępności leczenia i wsparcia, w tym pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej, psychologicznej i prawnej (m.in. poprzez rozwijanie oferty punktów konsultacyjno-motywacyjnych) oraz wspieranie ruchu samopomocowego, w tym działań mających na celu powołanie grupy wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- zwiększenie dostępności pomocy i zwiększenie szans dla osób ubogich i pozostających bez pracy, m.in. poprzez zachęcanie do aktywnych postaw (poprzez pracę socjalną i poradnictwo), kontynuowanie działań na rzecz pozyskania podmiotów tworzących w gminie nowe miejsca pracy, poprawę warunków do inwestowania, wspieranie rozwoju firm już istniejących oraz rolnictwa i zmian w rolnictwie, propagowanie przedsiębiorczości oraz

zwiększenia w gminie zasobów mieszkań komunalnych, w tym tworzenie lokali socjalnych i wspomaganych;

- zaspokajanie w szerszym zakresie potrzeb zdrowotnych mieszkańców gminy, m.in. poprzez zwiększenie dostępu do opieki zdrowotnej, w tym specjalistycznej, oraz kontynuowanie działań prozdrowotnych;
- utrzymanie bezpieczeństwa publicznego, m.in. poprzez kontynuowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych poświęconych przestępczości;
- zwiększanie kapitału społecznego i ludzkiego w środowisku lokalnym, m.in. poprzez profesjonalizację służb społecznych i rozwijanie infrastruktury socjalnej, a także wspieranie rozwoju sektora ekonomii społecznej i solidarnej oraz rozszerzanie współpracy z należącymi do niego podmiotami.

Wyniki diagnozy, po ich nałożeniu na kompetencje samorządu gminnego, posłużyły do sformułowania misji oraz wyznaczenia celów strategicznych, operacyjnych i kierunków działań niezbędnych do podjęcia w latach 2024-2030. Wdrożenie zaplanowanych przedsięwzięć powinno przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców gminy, zmniejszenia skali występujących problemów społecznych oraz zminimalizowania ich skutków społecznych. Inicjatywy te zostały ujęte w poniżej przedstawionych obszarach.

1. Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania: zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej, a także ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych;
2. Poprawa kondycji rodzin oraz tworzenie warunków do rozwoju dzieci i młodzieży: pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im wszechstronnego wspieranie rodzin i osób wymagających aktywizacji, w tym pozostających bez pracy i znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej;
3. Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej, zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia oraz utrzymanie poziomu bezpieczeństwa publicznego w gminie: udzielanie pomocy osobom i rodzinom z problemami uzależnień i przemocy domowej, prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie oraz działań

prozdrowotnych, zwiększenie dostępności specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich;

4. Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego: profesjonalizacja i poszerzenie sektora pomocy społecznej w gminie, rozwijanie i wspieranie sektora ekonomii społecznej i solidarnej oraz rozszerzanie współpracy z należącymi do niego podmiotami.

IV. MISJA, CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Misją samorządu gminy Lubień Kujawski w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2024-2030 jest:

stwarzanie mieszkańcom dobrych warunków do życia i rozwoju, skuteczne przywracanie rodzinom zdolności do wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz aktywizowanie i integrowanie grup zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

Wypełnienie tak sformułowanej misji wymaga wdrożenia wyznaczonych celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań. Zostały one przedstawione poniżej w formie kart strategicznych, w których uwzględniono również realizatorów i partnerów w realizacji poszczególnych zapisów, źródła ich finansowania, czas realizacji oraz prognozę zmian.

Cel strategiczny 1.:

Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania.

Cele operacyjne

1. Zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej.
2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.:

1. Informowanie osób starszych i z niepełnosprawnością o dostępnych formach pomocy, podejmowanych na ich rzecz działaniach oraz przysługujących im prawach.
2. Udzielanie osobom starszym i z niepełnosprawnością wsparcia w postaci pracy socjalnej oraz pomocy finansowej i rzeczowej.
3. Rozwijanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
4. Inicjowanie i promowanie wśród mieszkańców gminy działań samopomocowych, np. pomocy sąsiedzkiej.
5. Podejmowanie działań prozdrowotnych wśród seniorów i osób z niepełnosprawnością.

6. Udział w realizacji programów pozwalających na rozwój systemu wsparcia osób starszych i z niepełnosprawnością, np. „Opieka 75+”, „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, „Opieka wytchnieniowa dla członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami”, „Korpus Wsparcia Seniorów”.
7. Rozwijanie oferty spędzania czasu wolnego kierowanej do osób starszych i z niepełnosprawnością – zapewnienie im odpowiedniego dostępu do edukacji, kultury i rekreacji poprzez organizowanie imprez środowiskowych, wycieczek, zajęć, spotkań integracyjnych, m.in. w ramach Dziennego Domu Senior+, gminnych placówek kulturalnych oraz przy współpracy z organizacjami pozarządowymi.
8. Wspieranie inicjatyw służących zwiększeniu aktywności osób starszych i z niepełnosprawnością oraz wykorzystujących ich potencjał.
9. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Urzędem Pracy oraz Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, m.in. przy: likwidacji barier, zapewnieniu dostępu do rehabilitacji i sprzętu rehabilitacyjnego oraz zapewnieniu i utrzymaniu odpowiedniego zatrudnienia.
10. Podejmowanie i rozszerzanie współpracy z instytucjami i podmiotami ekonomii społecznej działającymi na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnością, m.in. z podmiotami leczniczymi, ośrodkami wsparcia, domami pomocy społecznej, podmiotami świadczącymi usługi rehabilitacyjne, zakładami aktywności zawodowej, zakładami pracy chronionej, organizacjami pozarządowymi, a także z Kościołem.
11. Rozwój wolontariatu na rzecz wspierania osób starszych i niepełnosprawnych w codziennym życiu.

Czas realizacji:

Lata 2024-2030.

Realizatorzy:

Burmistrz Lubienia Kujawskiego, Rada Miejska w Lubieniu Kujawskim, Urząd Miejski w Lubieniu Kujawskim, Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubieniu Kujawskim, Dzienny Dom Senior+ w Lubieniu Kujawskim, gminne publiczne placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice wiejskie.

Partnerzy w realizacji:

Powiatowy Urząd Pracy i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, placówki ponadpodstawowe, podmioty lecznicze, pracodawcy, ośrodki wsparcia, podmioty świadczące usługi rehabilitacyjne, domy pomocy społecznej, zakłady pracy chronionej, instytucje rządowe, podmioty ekonomii społecznej, w tym zakłady aktywności zawodowej, warsztaty terapii zajęciowej i organizacje pozarządowe działające na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnością, a także Kościół, społeczność lokalna.

Źródła finansowania:

Budżet samorządowy i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, podmioty ekonomii społecznej, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).

Prognoza zmian:

Efektywniejszy udział seniorów i osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym, wyższy standard świadczonych usług, lepsza jakość funkcjonowania osób starszych i z niepełnosprawnością w środowisku zamieszkania, wzrost liczby osób usprawnionych i zatrudnionych.

Cel strategiczny 2.:

Poprawa kondycji rodzin oraz tworzenie warunków do rozwoju dzieci i młodzieży

Cele operacyjne:

1. Pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji.
2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im wszechstronnego rozwoju.
3. Wspieranie rodzin i osób wymagających aktywizacji, w tym pozostających bez pracy i znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.

1. Kontynuowanie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności z rodzinami mającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i wymagającymi ochrony macierzyństwa lub wielodzietności.
2. Zapewnienie wsparcia ze strony asystenta rodziny oraz, w razie potrzeby, ustanawianie rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie dla nich szkoleń.
3. Prowadzenie wśród rodzin edukacji w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich oraz promowanie prawidłowego modelu rodziny, m.in. przez pracowników OPS-u, placówek oświatowych, asystentów rodziny.
4. Zapewnienie rodzinom oraz osobom samotnie wychowującym dzieci szerszego dostępu do poradnictwa specjalistycznego.
5. Promowanie wśród pracodawców elastycznych form zatrudnienia, ułatwiających godzenie pracy z wychowaniem dzieci.
6. Kontynuowanie i wspieranie działań integracyjnych na rzecz rodzin, m.in. organizowanie imprez integracyjnych dla rodzin.
7. Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego dla rodzin, dzieci i młodzieży, m.in. poprzez rozwijanie służącej temu infrastruktury oraz zwiększenie liczby zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych przy wykorzystaniu zasobów oświatowych, kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy, organizowanie wypoczynku.
8. Tworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w gminie.
9. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez zwiększenie dostępności zajęć wyrównawczych, udzielanie pomocy w nauce (np. przez wolontariuszy), przyznawanie stypendiów i zasiłków szkolnych.

10. Opracowywanie i wdrażanie programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i z budżetu państwa (w ramach konkursów); podejmowanie współpracy w tym zakresie z organizacjami pozarządowymi.
11. Integrowanie i koordynowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez stałą współpracę placówek oświatowych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i ochrony zdrowia, policji, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych i kościoła.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.:

1. Kontynuowanie pracy socjalnej z osobami ubogimi i bezrobotnymi obejmującej m.in. motywowanie do podnoszenia kwalifikacji, poszukiwania zatrudnienia i rozwiązywania własnych problemów oraz zawieranie z nimi kontraktów socjalnych.
2. Podejmowanie wśród osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej działań edukacyjnych służących poprawie ich położenia oraz zapobieganiu zjawisku dziedziczenia biedy, m.in. edukowanie w zakresie umiejętnego gospodarowania budżetem domowym.
3. Zachęcanie osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego do aktywnych postaw, promowanie wśród nich samopomocy, np. pomocy sąsiedzkiej, oraz organizowanie na rzecz ubogich akcji charytatywnych.
4. Udzielanie pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, m.in. z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego.
5. Udzielanie pomocy dzieciom pochodzącym z rodzin ubogich, m.in. poprzez prowadzenie dożywiania w szkołach, wyposażenie ich w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, a także organizowanie wypoczynku oraz czasu wolnego.
6. Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych mieszkańców gminy – upowszechnianie ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach, organizowanie robót publicznych, prac społecznie użytecznych, interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego oraz udział w realizacji programów aktywizacji i integracji osób bezrobotnych.

7. Promowanie wśród bezrobotnych mieszkańców gminy samozatrudnienia oraz udzielanie informacji na temat możliwości pozyskania środków finansowych na podjęcie i rozwój działalności gospodarczej.
8. Podejmowanie działań na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych bezdomnością, m.in. prowadzenie pracy socjalnej, udzielenie wsparcia finansowego i rzeczowego oraz w dostępie do opieki zdrowotnej i terapii uzależnień, zapewnienie schronienia (podejmowanie współpracy w tym zakresie z ośrodkami wsparcia zapewniającymi schronienie).
9. Podejmowanie działań na rzecz uchodźców, m.in. zapewnienie schronienia, udzielanie wsparcia finansowego, rzeczowego i psychologicznego, udzielenie pomocy w uzyskaniu zatrudnienia, organizowanie bezpłatnych kursów językowych i przedsięwzięć integracyjnych.
10. Poszerzenie w gminie zasobów mieszkań komunalnych, w tym tworzenie lokali socjalnych i wspomaganych.
11. Promowanie gminy przy wykorzystaniu jej walorów, dalsze pozyskiwanie nowych inwestorów, rozwijanie terenów pod działalność gospodarczą, oferowanie inwestorom ulg podatkowych, wspieranie i promowanie przedsiębiorczości w tym małej i średniej.
12. Wspieranie w gminie rolnictwa i zmian w rolnictwie w celu zwiększenia jego konkurencyjności.
13. Promowanie walorów turystycznych i wspieranie rozwoju turystyki i rekreacji w gminie, rozwijanie oferty i infrastruktury turystycznej, w tym agroturystyki.
14. Opracowanie, realizacja lub współudział w realizacji programów i projektów na rzecz zagrożonych i dotkniętych wykluczeniem społecznym, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa (w ramach konkursów).
15. Podejmowanie współpracy z podmiotami ekonomii społecznej zajmującymi się wspieraniem przedsiębiorczości i inicjatyw gospodarczych oraz rozwoju gminy, udzielaniem wsparcia osobom ubogim, bezrobotnym i w kryzysie bezdomności, a także z Kościołem.

Czas realizacji:

Lata 2024-2030.

Realizatorzy:

Burmistrz Lubienia Kujawskiego, Rada Miejska w Lubieniu Kujawskim, Urząd Miejski w Lubieniu Kujawskim, Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubieniu Kujawskim, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubieniu Kujawskim, gminne publiczne placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice wiejskie.

Partnerzy w realizacji:

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lubieniu Kujawskim, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna we Włocławku, placówki ponadpodstawowe, inwestorzy, pracodawcy, w tym lokalni przedsiębiorcy, noclegownie i schroniska poza gminą, podmioty lecznicze, specjaliści, instytucje rządowe, podmioty ekonomii społecznej udzielające pomocy rodzinom i dzieciom, zajmujące się wspieraniem i upowszechnianiem kultury, turystyki, sportu i rekreacji, wspieraniem przedsiębiorczości i inicjatyw gospodarczych oraz rozwoju gminy, udzielaniem wsparcia osobom bezrobotnym, ubogim i w kryzysie bezdomności, jednostki ochotniczej straży pożarnej, Kościół, społeczność lokalna.

Źródła finansowania:

Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, podmioty ekonomii społecznej, sponsorzy indywidualni.

Prognoza zmian:

Podniesienie poziomu wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, skuteczniejsze wsparcie dla rodziców mających trudności opiekuńczo-wychowawcze, rodziców samotnych i wychowujących dzieci niepełnosprawne, zwiększenie dostępu do poradnictwa specjalistycznego, w tym dla osób samotnie wychowujących dzieci, podwyższenie szans edukacyjnych dla uczniów uzdolnionych i dzieci mających problemy w nauce, wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego oraz wzrost liczby dzieci i młodzieży z niej korzystających, usamodzielnienie części beneficjentów systemu pomocy społecznej, poprawa warunków ekonomicznych osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego, łatwiejszy dostęp do mieszkań dla osób o niskim statusie materialnym, lepsze wsparcie dla osób zagrożonych i dotkniętych bezdomnością, dalszy wzrost aktywności gospodarczej w gminie, większa aktywność zawodowa mieszkańców gminy.

Cel strategiczny 3.:

Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej. zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia oraz utrzymanie poziomu bezpieczeństwa publicznego w gminie

Cele operacyjne:

1. Udzielanie pomocy osobom i rodzinom z problemami uzależnień i przemocy domowej oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie.
2. Prowadzenie działań prozdrowotnych oraz zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej, głównie specjalistycznej.
3. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej, psychologicznej, prawnej i społecznej dla osób i rodzin z problemami uzależnień i przemocy domowej, m.in. poprzez rozwijanie oferty funkcjonujących w gminie Punktów Konsultacyjno-motywacyjnych, oraz podejmowanie współpracy z placówkami leczenia uzależnień i ośrodkami wsparcia i ośrodkami interwencji kryzysowej funkcjonującymi w gminie i poza gminą.
2. Zintensyfikowanie w gminie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy domowej, w szczególności kierowanej do dzieci i młodzieży, ich rodziców oraz nauczycieli.
3. Wspieranie ruchu samopomocowego w gminie, w tym działań mających na celu utworzenie grupy wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.
4. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
5. Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.
6. W razie potrzeby zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej lokali w gminie lub miejsc w ośrodkach wsparcia i ośrodkach interwencji kryzysowej, a także kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych; nawiązywanie współpracy w tym zakresie m.in. z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku
7. Tworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w gminie.

8. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii, przemocy domowej i uzależnieniami behawioralnymi.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Promowanie zdrowia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej.
2. Wspieranie działań służących zwiększeniu dostępu mieszkańcom gminy do świadczeń zdrowotnych, w tym świadczeń specjalistycznych.
3. Podejmowanie działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców, w tym opracowywanie i realizowanie programów zdrowotnych.
4. Inicjowanie przedsięwzięć lokalnych mających na celu zaznajomienie mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz ich skutkami.
5. Upowszechnianie wśród mieszkańców gminy informacji na temat dostępności i możliwości skorzystania ze specjalistycznych usług medycznych, w tym wykonania badań specjalistycznych.
6. Opracowanie i realizacja gminnego programu ochrony zdrowia psychicznego.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.:

1. Podejmowanie w gminie przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych poświęconych przestępczości i jej skutkom (akcje, kampanie).
2. Opracowywanie i realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych; włączanie w ich realizację policjantów.
3. Patrolowanie i wizytowanie miejsc publicznych w gminie.
4. Kontynuowanie przez jednostki gminne i mieszkańców współpracy z policją, prokuraturą rejonową, sądem rejonowym, kuratorami sądowymi i organizacjami pozarządowymi na rzecz przeciwdziałania przestępczości.
5. Zapewnienie dzieciom i młodzieży szerszego dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
6. Zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze, m.in. poprzez budowę i remont dróg gminnych, budowę chodników i ścieżek rowerowych, budowę przejść dla pieszych, oświetlenia i miejsc parkingowych, organizację dowozu dzieci do szkół.

Czas realizacji:

Lata 2024-2030.

Realizatorzy:

Burmistrz Lubienia Kujawskiego, Rada Miejska w Lubieniu Kujawskim, Urząd Miejski w Lubieniu Kujawskim, Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubieniu Kujawskim, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubieniu Kujawskim, Punkty Konsultacyjno-motywacyjne w Lubieniu Kujawskim i Kłóbce, Zespół Interdyscyplinarny w Lubieniu Kujawskim, gminne publiczne placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice wiejskie.

Partnerzy w realizacji:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku, placówki ponadpodstawowe, podmioty lecznicze, placówki leczenia uzależnień, ośrodki wsparcia, ośrodki interwencji kryzysowej, specjaliści, grupy samopomocowe, instytucje rządowe, policja, prokuratura rejonowa, sąd rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, w tym organizacje udzielające pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy domowej, Kościół, społeczność lokalna.

Źródła finansowania:

Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, podmioty ekonomii społecznej, sponsorzy indywidualni.

Prognoza zmian:

Większy poziom świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy domowej, lepszy dostęp do wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz z problemem przemocy domowej, obniżenie liczby przypadków przemocy domowej, większy poziom świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej oraz zdrowego trybu życia, lepszy dostęp do opieki zdrowotnej, w tym specjalistycznej, ograniczenie przestępczości, w tym wśród młodocianych, wzrost zasobu wiedzy mieszkańców o przestępczości i jej skutkach, bezpieczniejsze drogi.

Cel strategiczny 4.:

Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego.

Cele operacyjne:

1. Profesjonalizacja i poszerzenie sektora pomocy społecznej w gminie.
2. Rozwijanie i wspieranie sektora ekonomii społecznej i solidarnej oraz rozszerzanie współpracy z należącymi do niego podmiotami.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Systematycznie podnoszenie kompetencji przez kadrę OPS-u, m.in. poprzez uczestnictwo w kursach, szkoleniach, warsztatach.
2. Zwiększenie liczby pracowników socjalnych do poziomu zgodnego z ustawą o pomocy społecznej.
3. Zapewnienie wsparcia ze strony asystentów rodziny.
4. Rozwijanie infrastruktury socjalnej w gminie poprzez poszerzenie oferty już działających jednostek oraz utworzenie, w razie potrzeby, nowych.
5. Projektowanie i wdrażanie nowych instrumentów i usług służących podniesieniu jakości świadczonej pomocy.
6. Zapewnienie mieszkańcom szerszego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania i dostępnych formach świadczeń pomocowych, m.in. poprzez rozwijanie strony internetowej OPS-u.
7. Opracowywanie i realizowanie projektów współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa (w ramach konkursów).

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Realizowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych przy szerszej współpracy z sektorem ekonomii społecznej i solidarnej oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.
2. Wspieranie tworzenia podmiotów ekonomii społecznej i solidarnej w formie przedsiębiorstw społecznych i jednostek reintegracyjnych, np. spółdzielni socjalnej, klubu lub centrum integracji społecznej, ewentualnie podejmowanie współpracy z ww. jednostkami.
3. Inicjowanie powstawania oraz wspieranie organizacyjne, prawne i lokalowe powstających i istniejących organizacji pozarządowych, promowanie ich działalności, udzielanie im pomocy w nawiązaniu współpracy międzynarodowej i w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet samorządu źródeł finansowania.

4. Zachęcanie mieszkańców gminy do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych; samoorganizowania się, samopomocy oraz tworzenia podmiotów ekonomii społecznej.
5. Wspieranie lokalnych inicjatyw społecznych.
6. Propagowanie idei wolontariatu oraz pozyskiwanie wolontariuszy do udziału w realizacji zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych.

Czas realizacji:

Lata 2024-2030.

Realizatorzy:

Burmistrz Lubienia Kujawskiego, Rada Miejska w Lubieniu Kujawskim, Urząd Miejski w Lubieniu Kujawskim, Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubieniu Kujawskim i inne jednostki organizacyjne gminy.

Partnerzy w realizacji:

Regionalne Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku, instytucje rządowe, podmioty ekonomii społecznej, w tym organizacje pozarządowe, inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, Kościół, społeczność lokalna.

Źródła finansowania:

Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, podmioty ekonomii społecznej, sponsorzy indywidualni.

Prognoza zmian:

Większe kompetencje kadr pomocy społecznej, wyższa jakość świadczonych usług, zwiększenie aktywności mieszkańców, zwielokrotnienie inicjatyw społecznych, różnorodność form i lepsza efektywność współpracy z sektorem ekonomii społecznej i solidarnej.

V. PROGRAMY I PROJEKTY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lubień Kujawski na lata 2024-2030 będzie realizowana w szczególności poprzez następujące programy:

- gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
- gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,
- gminny program wspierania rodziny,
- program współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art.3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Skuteczność wdrożenia dokumentu będzie również zależała od środków finansowych – posiadanych i pozyskanych przez samorząd gminy lub inne podmioty uczestniczące w realizacji strategii – na opracowanie i realizację innych programów oraz projektów, które będą zgodne z przyjętymi w dokumencie kierunkami działań (poniżej przedstawiono propozycje projektów przygotowanych w trakcie prac nad strategią).

Programy i projekty powinny cechować efektywność, skuteczność i celowość. Mogą być one przyjmowane stosownymi uchwałami przez Radę Miejską i, w zależności od charakteru, realizowane w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych.

Zaprojektowane zgodnie z zapisami strategicznymi przedsięwzięcia mogą być dofinansowywane m.in. ze środków programów resortowych (np. w ramach otwartych konkursów ofert).

Projekt 1.

nazwa projektu	Asystent dla rodzin niewydolnych wychowawczo
wnioskodawca projektu	Szkoła Podstawowa w Kanibrodzie
partnerzy w realizacji projektu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubieniu Kujawskim ▪ Urząd Miejski w Lubieniu Kujawskim ▪ zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzicom niewydolnym wychowawczo ▪ poradnictwo na temat możliwych form spędzania czasu wolnego
cele projektu	
beneficjenci projektu	Rodziny borykające się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi

Projekt 2.

nazwa projektu	Asystent Rodziny
wnioskodawca projektu	Zespół Placówek Oświatowych w Lubieniu Kujawskim
partnerzy w realizacji projektu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubieniu Kujawskim ▪ Urząd Miejski w Lubieniu Kujawskim ▪ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lubieniu Kujawskim ▪ zapewnienie wsparcia ze strony asystenta rodziny ▪ zapewnienie dobrostanu dzieci
cele projektu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawa sytuacji dzieci w rodzinach niewydolnych wychowawczo ▪ przeciwdziałanie przemocy domowej ▪ dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo
beneficjenci projektu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rodziny z problemem przemocy domowej ▪ społeczność szkoły

VI. WDROŻENIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA STRATEGII

Zgodnie z art. 110, pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, koordynatorem realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lubień Kujawski na lata 2024-2030 będzie Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubieniu Kujawskim. Sformułowane w dokumencie kierunki działań będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji, w zależności od posiadanych i pozyskanych środków finansowych. Poniższa tabela przedstawia ramy finansowe strategii.

Tabela 26. Ramy finansowe strategii w latach 2024-2030 (w zł)

2024 r.	2025 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.	2029 r.	2030 r.
8,245 mln	8,904 mln	9,618 mln	10,386 mln	11,217 mln	12,115 mln	13,084 mln

Źródło danych: Urząd Miejski w Lubieniu Kujawskim.

Do przygotowania ram finansowych strategii wykorzystano prognozowaną w budżecie gminy wielkość wydatków w pomocy społecznej oraz w innych obszarach polityki społecznej (dział 851 Ochrona zdrowia, rozdział 85153 Przeciwdziałanie narkomanii, rozdział 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi, dział 852 Pomoc społeczna, dział 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, 854 Edukacyjna opieka wychowawcza, dział 855 Rodzina). Prognozę tę oparto o wysokość środków finansowych poniesionych na realizację zadań w ww. działach w latach 2020-2023.

Monitoring zapisów strategicznych, polegający na zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzony przez podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji.

Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, z myślą o podjęciu działań korygujących, czy realizacja wyznaczonych działań zmierza w słusznym kierunku. Monitoring strategii dostarczy również informacji pozwalających na przeprowadzenie jej ewaluacji, która umożliwi ustalenie rzeczywistych rezultatów wdrożenia dokumentu – czy uzyskane efekty są zgodne z przyjętymi wcześniej zamierzeniami i na co miały wpływ.

Informacja na temat realizacji strategii oraz osiągniętych rezultatów będzie przygotowywana corocznie w formie raportu monitoringowego. Poza oceną wdrożenia zapisów strategicznych, będzie on zawierał propozycje rozwiązań (np. programów celowych) oraz, w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych lub nowych potrzeb, podjęcie działań korygujących i wszelkich prac mających na celu aktualizację obowiązującej strategii.

W celu skutecznego i sprawnego opracowywania raportu monitoringowego, Burmistrz może powołać zespół zadaniowy, w skład którego wejdą przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji, w tym pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej.

Do oceny stopnia wdrożenia strategii zostaną wykorzystane przedstawione poniżej wskaźniki monitoringowe (dla każdego wskaźnika określono jego wartość początkową za 2023 r. oraz wartość docelową w ostatnim roku realizacji dokumentu). W większości są one dostępne w zbiorach statystyki publicznej oraz w zasobach informacyjnych podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji.

Przygotowany zestaw wskaźników monitoringowych ma charakter otwarty, co oznacza, że w trakcie wdrażania strategii, może być on zmodyfikowany, w tym poszerzony o nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji zapisów strategicznych.

Tabela 27. Wskaźniki monitoringowe do oceny stopnia wdrożenia strategii

wskaźnik monitoringowy	wartość w 2023 r.	wartość docelowa w 2030 r.
cel strategiczny 1		
odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców gminy	23,8	32,5
liczba seniorów objętych pomocą społeczną	50	70
liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną z powodu niepełnosprawności	95	100
liczba osób objętych usługami opiekuńczymi	24	35
liczba osób objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi (oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi)	0 (12)	2 (20)
liczba osób korzystających z Dziennego Domu Senior+	30	30
liczba nowo utworzonych przez gminę i jej jednostki organizacyjne miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnością	0	1
liczba osób objętych całodobową opieką w domach pomocy społecznej	20	30
liczba wolontariuszy wspierających osoby starsze i z niepełnosprawnością	0	1
cel strategiczny 2		
liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	58	62
liczba rodzin objętych pracą socjalną	239	250
liczba asystentów rodziny (oraz liczba rodzin objętych przez nich wsparciem)	0 (0)	1 (5)
liczba rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym	0	5
liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	0	1
liczba realizowanych programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka	4	6
liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa, bezrobocia i bezdomności	456, 486, 1	466, 470, 2
liczba rodzin pobierających świadczenia pomocy społecznej, świadczenia rodzinne i z funduszu alimentacyjnego	307, 246, 17	270, 250, 20
liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem w formie stypendiów i zasiłków szkolnych	78	75
liczba osób bezrobotnych w gminie	344	320
liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie	1	2
liczba uchodźców objętych wsparciem	640	2
liczba mieszkań komunalnych i lokali socjalnych (oraz wspomaganych)	9 i 51 (0)	9 i 51 (1)
liczba podmiotów gospodarczych w gminie	511	511
cel strategiczny 3		
liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy domowej	4, 0, 0	6, 1, 10
liczba osób objętych pomocą w ramach punktów konsultacyjno-motywacyjnych	0	7
liczba grup samopomocowych	1	1
liczba rodzin objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego	20	25
liczba lokali w gminie dla osób doznających przemocy domowej	0	1
liczba osób umieszczonych w ośrodkach wsparcia	0	1
liczba osób umieszczonych w ośrodkach interwencji kryzysowej	0	1

liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych	0	5
liczba osób skierowanych do udziału w programach psychologiczno-terapeutycznych	0	5
liczba przedsięwzięć gminy w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej	2	5
liczba porad udzielonych w gminie w ramach ambulatoryjnej (podstawowej i specjalistycznej) opieki zdrowotnej	37.645	37.700
liczba realizowanych programów zdrowotnych	0	2
liczba stwierdzonych przestępstw	105	110
liczba przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych (w zakresie profilaktyki)	3	5
liczba inwestycji służących poprawie bezpieczeństwa na drodze	1	2
cel strategiczny 4		
liczba pracowników OPS-u (liczba pracowników socjalnych)	12 (3)	12 (3)
liczba pracowników OPS-u, którzy uczestniczyli w kursach i szkoleniach	8	8
liczba podmiotów ekonomii społecznej w formie przedsiębiorstw społecznych i jednostki reintegracyjnych w gminie (ewentualnie z którymi podjęto współpracę)	0 (0)	1 (1)
liczba organizacji pozarządowych	16	16
liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych	5	5

Źródło danych: Urząd Miejski w Lubieniu Kujawskim.

SPIS TABEL I WYKRESÓW**Tabele:**

Tabela 1. Dodatki mieszkaniowe, energetyczne i osłonowe przyznane w gminie w latach 2020-2023	23
Tabela 2. Kadra OPS-u w 2023 r.....	31
Tabela 3. Wydatki na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i innych obszarów polityki społecznej w gminie w latach 2020-2023	32
Tabela 4. Formy świadczeń pomocy społecznej udzielonych w gminie przez OPS w latach 2020-2023	33
Tabela 5. Dzieci z gminy w pieczy zastępczej w latach 2020-2023.....	35
Tabela 6. Świadczenia wychowawcze przyznane w gminie w latach 2020-2022	35
Tabela 7. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2020-2023.....	36
Tabela 8. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2020-2023.....	37
Tabela 9. Podmioty udzielające wsparcia w gminie.....	37
Tabela 10. Podmioty udzielające wsparcia poza gminą, z oferty których mogą korzystać lub korzystają mieszkańcy gminy	38
Tabela 11. Formy świadczeń dla osób starszych (65 lat i więcej) udzielonych w gminie w latach 2020-2023	43
Tabela 12. Podmioty lecznicze i apteki w gminie.....	44
Tabela 13. Podmioty lecznicze spoza gminy, realizujące dla mieszkańców gminy specjalistyczne świadczenia zdrowotne, świadczenia zdrowotne w warunkach zamkniętych oraz nocną i świąteczną opiekę lekarską i pielęgniarską.....	44
Tabela 14. Mieszkańcy gminy zaliczeni przez PZON We Włocławku do osób niepełnosprawnych i stopnia niepełnosprawności w latach 2020-2023 .	45
Tabela 15. Orzeczenia o niezdolności do samodzielnej egzystencji oraz o niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym wydane mieszkańcom gminy przez KRUS w latach 2020-2023.....	46
Tabela 16. Osoby* z orzeczoną niezdolności do pracy zamieszkałe w gminie, otrzymujące świadczenia wypłacane z ZUS** na koniec 2022 i 2023 r.	46
Tabela 17. Formy świadczeń dla osób z niepełnosprawnością udzielonych w gminie w latach 2020-2023	47
Tabela 18. Podmioty mogące wspierać mieszkańców gminy z problemami uzależnień i przemocy domowej	51

Tabela 19. Placówki oświatowe w gminie.....	53
Tabela 20. Placówki kulturalne w gminie	55
Tabela 21. Obiekty sportowo-rekreacyjne w gminie	55
Tabela 22. Podmioty ekonomii społecznej w gminie	57
Tabela 23. Przestępstwa popełnione w gminie w 2022 r. i 2023 r.	59
Tabela 24. Zadania zlecone gminie, wykonywane przez OPS na rzecz obywateli Ukrainy w 2023 r.	61
Tabela 25. Analiza SWOT.....	78
Tabela 26. Ramy finansowe strategii w latach 2024-2030 (w zł)	97
Tabela 27. Wskaźniki monitoringowe do oceny stopnia wdrożenia strategii	99

Wykresy:

Wykres 1. Osoby w gminie, którym w latach 2020-2022 udzielono pomocy i wsparcia.....	19
Wykres 2. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2020-2022 przyznano świadczenie.....	19
Wykres 3. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2020-2023 przyznano świadczenie pieniężne	20
Wykres 4. Osoby i rodziny w gminie, którym w latach 2020-2023 przyznano świadczenie niepieniężne.....	20
Wykres 5. Powody przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2020-2023 (liczba osób w rodzinach)	20
Wykres 6. Mieszkania w gminie w latach 2020-2023	22
Wykres 7. Mieszkania pozostające w zasobach gminy w latach 2020-2023	22
Wykres 8. Podmioty gospodarcze w gminie w latach 2020-2023	26
Wykres 9. Podmioty gospodarcze w gminie w poszczególnych sekcjach Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w 2023 r.....	26
Wykres 10. Mieszkańcy gminy posiadający zatrudnienie w latach 2022-2023 ...	27
Wykres 11. w gminie według płci w latach 2020-2023.....	27
Wykresy 12-15. Bezrobotni w gminie na koniec 2023 r. w szczególnej sytuacji na rynku pracy, według czasu pozostawania bez pracy, wieku oraz poziomu wykształcenia	28
Wykres 16. Stopa bezrobocia w powiecie włocławskim, w województwie kujawsko-pomorskim i w kraju w latach 2020-2023 (w %)	29

Wykresy 17-18. Ludność gminy oraz jej struktura wiekowa w latach 2020-2023	40
Wykresy 19-20. Ruch naturalny i saldo migracji ludności gminy w latach 2020-2023	41
Wykres 21. Środki finansowe wydatkowane na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w gminie w latach 2020-2023	49
Wykres 22. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w gminie oraz działalności GKRPA w latach 2021-2023	50
Wykres 23. Warunki życia w gminie	63
Wykres 24. Problemy najczęściej dotykające mieszkańców gminy	64
Wykres 25. Grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w gminie	65
Wykres 26. Jaki jest poziom bezrobocia w gminie?	66
Wykres 27. Jakie działania należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych?	66
Wykres 28. Przyczyny ubóstwa wśród mieszkańców gminy?	67
Wykres 29. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz dotkniętych problemem ubóstwa?	67
Wykres 30. Jaka jest skala problemu bezdomności w gminie?	68
Wykres 31. Jakie działania byłyby najskuteczniejsze w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemu bezdomności?	68
Wykres 32. Przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego w gminie	69
Wykres 33. Jakie działania poprawiłyby sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo w gminie?	69
Wykres 34. Na jakie negatywne zjawiska społeczne najbardziej narażone są dzieci i młodzież z gminy?	70
Wykres 35. Przyczyny występowania problemu uzależnień wśród mieszkańców gminy	71
Wykres 36. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin?	71
Wykres 37. Czy doświadczyła Pani/doświadczył Pan przemocy?	72
Wykres 38. Czy słyszała Pani/słyszał Pan o osobach w gminie, które doświadczyły przemocy?	72
Wykres 39. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej?	73

Wykres 40. Problemy najczęściej dotykające osoby starsze z gminy	74
Wykres 41. Jakie działania poprawiłyby sytuację osób starszych w gminie?	74
Wykres 42. Problemy, których najczęściej doświadczają osoby z niepełnosprawnością z gminy.....	75
Wykres 43. Jakie działania umożliwiłyby osobom z niepełnosprawnością pełniejszy udział w życiu społecznym?	75
Wykres 44. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w gminie?.....	76
Wykres 45. Przyczyny braku bezpieczeństwa w gminie	76
Wykres 46. Co wpłynęłoby na zwiększenie bezpieczeństwa publicznego w gminie?	77

PRZEWODNICZĄCY RADY
Jolanta Grauman

Uzasadnienie

Konieczność opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Dokument określa i wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować ich skutki. Strategia stanowi zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, i doprowadzić do integracji społecznej.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jolanta Grauman